УКРАЇНСЬКИЙ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

ПРЕСВЯТОГО СЕРЦЯ ІСУСОВОГО

ТРАВЕНЬ
2015
№ 5 (267)

СИЛА МОЛИТВИ МАТЕРІ 17 стор.

МАМИНА СПОВІДЬ 23 стор.

24 ДНІ В ЗОНІ АТО 35 стор.

ОТЦІ ВАСИЛІЯНИ ЗАПРОШУЮТЬ
на Відпуст до Крехова
23-24 травня 2015 р. Б.

ПРОГРАМА ВІДПУСТУ:

17 ТРАВНЯ

14:00 - Процесійний ПОХІД до джерела.
Освячення води

16:00 - Хресна Дорога

20:00 - Велика Вечірня з Литією.
Процесійне винесення ікони
св. Миколая на відпустову площу.

22:00 - Свята Літургія

Адреса: Монастир Святого Миколая
отців Василіян,
с. Крехів, Жовківський р-н,
Львівська обл.
тел.: (03-252) 6-64-46;
(03-252) 6-12-47

18 ТРАВНЯ

00:00 - Нічне чування для молоді на відпустовій площі та
молитовне чування в храмі

МОЛИТОВНЕ ЧУВАННЯ У ХРАМІ:

- Молебень до Пречистої Діви Марії (Маївка).
Виставлення Найсв. Тайн. Суплікація.
- АДОРАЦІЯ Найсв. Тайн. Молитва за Україну
- Молебень до Найсвятішого Серця Ісуса. Молитва за
покликання до монашого і священичого стану
- Вервиця з розважанням Таїнств

08:00 - Урочиста Утреня. Молебень до св. Миколая

11:00 - Архиєрейська свята Літургія

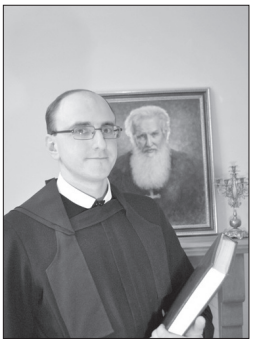

о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

СЕРЦЕ МАРІЇ – ПОРЯТУНОК ДУШІ

Святіший Отець Франциск два роки тому поручив увесь світ під покров і опіку Пречистої Діви Марії. Сам Господь через свого Намісника на землі ніби наново повторив слова, які сам сказав колись із хреста: «Сину, ось Мати твоя!» І так нагадав кожній людині, що в неї є матір. У цю найважчу хвилину розлуки зі Спасителем на хресті апостол Іван почув повні потіхи слова: «Ось мати твоя!» Ці слова важливіші за «Встань і ходи», чи «Вийди з нього», чи навіть «Сину, відпускаються тобі гріхи». «Ось твоя Мати!» – у неї ти знайдеш все, чого тобі не вистачає. Господь знає, як зцілити твою душу, як потішити її. Він це робить через любляче серце Найсвятішої своєї Матері. Він потішив людство, коли воно потрапило у пастку первородного гріха, обіцянкою Матері. Він сам не захотів приходити у цей світ без Матері. І коли відходить з цього світу, передає нам свою Матір. Як можна забути про маму? Її серце дарує стільки любові своїм дітям, що неможливо залишитися байдужим і черствим.

Якось маленька дівчинка, йдучи з мамою, з цікавості зупинила свій погляд на папугах, яких продавали на міському ринку, і загубилася в натовпі людей. Вона у сльозах невтомно пробиралася поміж забіганих людей і шукала свою маму. Люди побачивши заплакану й стривожену дитину, намагалися по-різному потішити її: хтось заспокоював, запевняв, що все буде добре, хтось дав цукерку, хтось іграшку. Вони знали – мама її знайде, не покине. Але нічого не заспокоювало плачу дитини. Вона бентежно розглядала кожне жіноче обличчя, надіючись впізнати там свою маму. За кілька хвилин дівчинка перестала плакати, пильно вслухаючись у повітря. Вона почула голос матусі: «Іринко! Іринко! Я тут». Мама була поруч, і одразу просохли заплакані очі, на серці стало радісно і спокійно. Тепер Іринка міцно трималася за руку матусі й не відпускала її до самого дому.

Буває так, що ми подібні до цієї вередливої дитини. Коли мати веде нас за руку, ми радісні й веселі, роздивляємося навкруги, захоплюємося собою і всім навколо, навіть не підозрюємо небезпеки і недооцінюємо той дар, що з нами є мама – наша провідниця, яка нас безконечно любить і за нас переживає. З цікавості й легковажності можемо вихопитися з рук нашої неньки і піти своєю дорогою, але після того залишається прикре розчарування, ми шкодуємо про те, що зробили. Починаємо шукати втрачений шлях, шлях до матері, яка знає дорогу додому… Скільки б нас не потішав світ своїми приманами, все одно нам хочеться до мами, тільки з нею нам затишно і солодко. У невпинній метушні ми не завжди можемо її помічати, хоч вона є поряд, але в серці відчуємо її лагідний голос, і якщо підемо за ним, то знайдемо її, а вона покаже шлях додому.

Нехай травневий «Місіонар», дорогі наші читачі, нагадає нам про нашу небесну Матір Марію, наблизить нас до Неї, а також про нашу земну матір, про яку маємо завжди пам'ятати. А Марія вкаже нам дорогу до Ісуса, бо Вона і Його Мати.

«Маріє, Ти – наша надія; Маріє, Ти Серце нам дай!»

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ с. 7

СВЯТА ОЛЕНА с. 8

КАЛЕНДАР ЩОДЕННИХ НАМІРЕНЬ НА ТРАВЕНЬ* с. 9

СТОРІНКАМИ ЄВАНГЕЛІЯ: НЕДІЛІ ТРАВНЯ с. 10

ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ с. 12

10 ПЕРЕШКОД У МОЛИТВІ с. 15

СИЛА МОЛИТВИ МАТЕРІ с. 17

БОГОРОДИЦЯ – ЗРАЗОК ПОКОРИ ДЛЯ ХРИСТИЯНИНА с. 21

МАМИНА СПОВІДЬ с. 23

ПРИТЧА ПРО МАМУ с. 25

25-РІЧЧЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ДЕРЕВ'ЯНОГО ХРЕСТА НА ЗОЛОЧІВЩИНІ с. 26

КІЛЬКІСТЬ КАТОЛИКІВ У СВІТІ ЗРОСТАЄ с. 28

ВІДІЙШОВ ДО ГОСПОДА О. ВАСИЛЬ ПОТОЧНЯК с. 28

ЩОДО «ЄДИНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ»: СТАТИСТИКА с. 28

В УКРАЇНІ ЗАБОРОНИЛИ ПРОПАГАНДУ КОМУНІЗМУ с. 29

ПАПА ПРОГОЛОСИВ СВЯТИЙ РІК БОЖОГО МИЛОСЕРДЯ с. 29

ШВЕДСЬКИЙ ПАСТОР ХОЧЕ СТАТИ КАТОЛИКОМ с. 29

«ТАМ ДЕ Є ЛЮБОВ І ДОБРОТА – ТАМ Є БОГ»: УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ У ЛІСАБОНІ с. 30

ВЛАДИКА ВАСИЛІЙ (ТУЧАПЕЦЬ): «НАШЕ СУСПІЛЬСТВО НА СХОДІ УКРАЇНИ ПРОХОДИТЬ ШЛЯХ ХРИСТИЯНІЗАЦІЇ» с. 32

ДВАДЦЯТЬ ЧОТИРИ ДНІ В ЗОНІ АТО с. 35

ВОГНІ НАД ГРОБОМ ГОСПОДНІМ с. 38

НЕЩАСТЯ ЧЕРЕЗ ПУСТКУ В ДУШІ с. 41

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ: ВЕЛИЧАЄМО ТЕБЕ, ПРЕСВЯТА ДІВО! с. 45

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ПОСВЯТІМ БОЖІЙ МАТЕРІ І НАШИМ МАТЕРЯМ с. 46

ЩИРА РОЗПОВІДЬ БАБУСІ с. 46

ДОБРА НАУКА ПРИ ЗУСТРІЧІ ЗІ ЖЕБРАКОМ с. 48

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС с. 49

КРОСВОРД с. 50

с. 35

МІСІОНАР

Головний редактор:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Заступник Головного редактора
о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Радакційна колегія:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Літературне редагування:
о. Віктор КВАСНІЙ, ЧСВВ

Коректура:
о. Віталій ПОПАДЮК, ЧСВВ

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
«Місіонар», вул. Б. Хмельницького, 36,
м. Львів, 79019
тел/факс: 255-38-15
e-mail: misionar@ukr.net
Наш сайт: www.misionar.info

Підписано до друку 28.04.2015 Формат 70x100 1/16.
Друк офсетний.
Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7.
Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5000 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів
у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян
«Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква,
вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2015

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса!
У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня як винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, заступники України, моліть Бога за нас!

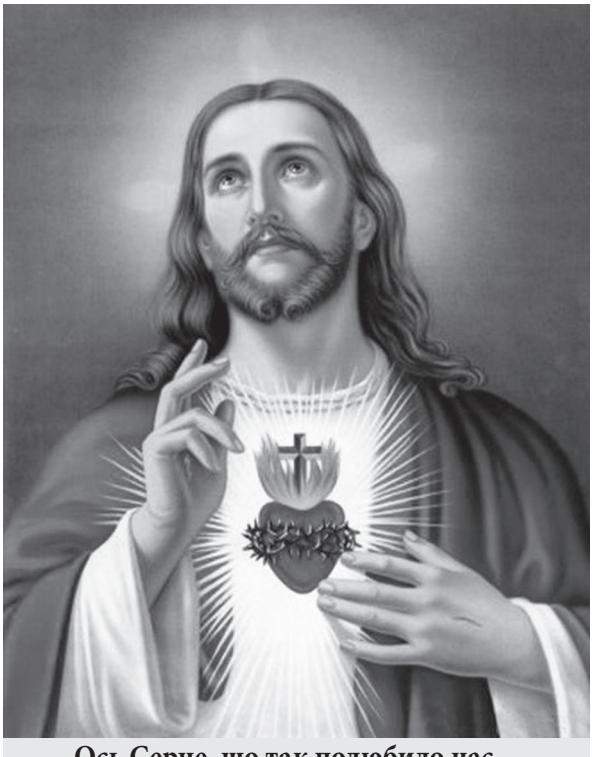

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на травень

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: **За тих, хто страждає. За увагу до хворих і бідних.**

МІСІЙНИЙ: **За відкритість на Благу Вістку. Хай Марія скріпляє готовість свідчити Христа.**

МІСЦЕВИЙ: **За дівчат, які входять до парафіяльних спільнот, за їхнє майбутнє подружнє життя.**

ПОКРОВИТЕЛЬ: **св. Пахомій**

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ на червень

(З благословення Святішого Отця)

Підготував о. Христофор ГАНИНЕЦЬ, ЧСВВ

Загальний: За емігрантів і біженців. Щоб вони були прийняті з повагою і знайшли розуміння.

Люди, які змушені втікати зі своїх домівок, зі свого рідного міста чи села, переживають велику тривогу, розчарування і ностальгію за домашнім затишком, за рідними, друзями дитинства, до яких звикли, за однокласниками, з якими пройшли найщасливіші моменти життя, за домашніми улюбленцями, яких змушені покинути, і врешті за собою, адже втеча в іншу країну, в інше місце змінює саму людину. Вона робиться іншою, вже не тією, якою була у рідному місці, у маминій світлиці. Потрібно починати з чистого аркушу, і важко це робити у літньому віці, адже прислів'я каже: «Старе дерево – не пересаджують». Тільки сильна віра і довіра до Бога може допомогти емігрантам і біженцям не зламатися, але загартуватися і вкоренитися на новому місці, як на рідному. А ще завдяки пам'яті, про те, що каже псалмопівець: "Коли я піду навіть долиною смертної тіні, не злякаюся зла, бо Ти зі мною" (Псалом 22). ■

Місійний: За покликання – щоб зустріч з Христом вела молодих людей до священства або монашества.

Вперше людина зустрічається з Христом ще дитиною, коли на руках хресних батьків приймає Тайну Хрищення, тоді вона стає християнином (християнкою), за волею віруючих батьків. Пізніше, у дитячому віці, коли розуміє, що таке добро і зло, коли катехити готують її до першого Причастя, відбувається друга серйозна зустріч, яка повторюється потім до кінця життя з ініціативи вже дорослої, свідомої особи. Але між цими церковними зустрічами у певний, незапланований, непередбачуваний час, стається ще одна зустріч, яка не є черговою, але є наслідком стилю життя й практикування Христового вчення – з ініціативи Ісуса: «Ходи за мною!» Хоча може бути й ще іншою, на прикладі апостола Павла, який був Савлом – не християнином, на прикладі навернених історичних грішників. Бог знає, що робить... В контексті християнського життя, така зустріч веде до священичого чи монашого стану. Гартує і формує покликання монастир або семінарія, згодом починається діяльність, служіння «від імені Христа». І цей етап є найважливіший, найвідповідальніший, коли учні Христа ведуть людей до Бога. У своїх молитвах просімо Всевишнього за покликаних до Божого виноградника, за витривалість у доброму, за постійну пам'ять про те, що потрібно проповідувати тільки Христа, а себе вважати за слуг непотрібних, за здорову духовність і людяне ставлення до вірних, за змагання, але тільки до святості. ■

Місцевий: За зростання духовного й інтелектуального рівня українського села.

Радянський Союз залишив у спадщину Україні покоління, яке звикло не зі своєї волі красти, брехати й ні за що не відповідати. Такі «цінності» прищеплювала десятиліттями ко-

муністична партія, принижуючи людську гідність, роблячи селян немислячою робочою силою, якою легко управляти. В колгоспах, в які людей зганяли, за копійки вчили змагатися одних з одними, отримуючи за це місце на «дошці пошани». Праця з ранку до вечора не давала людям відчути себе людьми, зайнятися дітьми, відпочити, подумати про вічність. З гіркотою тепер згадують літні селяни гіркі часи, в яких вони втратили молодість, здоров'я і спокій душі. Спогади радянської трудової буденщини не дають багатьом відчути тепер смак свободи, радості і духовного життя. Невпевненність, страх і погані звички передалися і дітям. Україна, народившись вдруге після Майдану, потребує допомоги цивілізованих держав і наших молитов у вихованні молодого покоління, яке вагається, до якого берега причалити, не маючи засобів, щоб стати самостійними, освіченими, забезпеченими і духовними людьми. ■

Покровитель на червень:

свята Олена

Св. Олена (бл. 250 – бл. 330), мати Костянтина Великого, народилася в Дрепане (пізніше – Еленополь) на узбережжі Нікомидійської затоки у Битинії. Батьки Олени були низького походження (за деякими відомостями, її батько був власником корчми), однак це не завадило їй стати дружиною майбутнього імператора Констанція Хлора. Її перший і єдиний син, Костянтин, народився в 274 р. У 292 р. Констанцій покинув її і з політичних міркувань одружився на Теодорі, падчерці свого покровителя імператора Максиміана Геркулія. Після смерті Констанція (306) Костянтин, який успадкував престол, взяв матір до двору, присвоїв їй титул Августи (тобто імператриці) і викарбував монети з її зображенням. Після перемоги Костянтина над Максенцієм при Мільвійському мості в 312 р. Олена, за прикладом свого сина, прийняла християнство. Діяльність Олени чимало сприяла поширенню християнської віри; за її участі у Західній імперії було побудовано безліч церков. Пізніше, незважаючи на похилий вік, вона зробила подорож до Палестини, де заклала нові церкви у Вифлеємі і на горі Вознесіння поблизу Єрусалиму. З цією її діяльністю пов'язаний переказ про те, що вона виявила справжній хрест, на якому був розіп'ятий Христос і який спочивав під товщею землі на Голгофі. У 327 р. Костянтин видав декрет, згідно з яким батьківщина його матері місто Дрепан мав надалі називатися Еленополем. Олена померла бл. 330 р. і була похована в імператорській усипальниці в церкві Святих Апостолів у Константинополі. Імовірно в 849 р. її мощі були перенесені в абатство Отвіль поблизу Реймса. Відразу після смерті Олена стали шанувати як святу, а на початку IX ст. її культ поширився також і на заході християнського світу. ■

КАЛЕНДАР ЩОДЕННИХ НАМІРЕНЬ НА ТРАВЕНЬ*

(Молімося в поданих тут наміреннях)

ЧИСЛО	ДЕНЬ	ПОКРОВИТЕЛЬ ДНЯ	НАМІРЕННЯ НА ДЕНЬ
1	пт	Преп. Івана, учня Григорія Декаполіта	за згоду в родинах
2	сб	Преп. Івана, Печерника	за спокій сумління і подолання спокус
3	нд	**Розслабленого; Преп. Теодора Трихіни**	за українців, які трудяться по світі
4	пн	Свщмч. Януарія й інших	за мир між ворогуючими
5	вт	Препп. Теодора Сікіота і Віталія	за охорону від стихійних лих
6	ср	Переполовинення; ⊕ Вмуч. Юрія Перемож.	за добрий врожай наших земель
7	чт	Муч. Сави Стратилата	за людей з особливими потребами
8	пт	† Ап. і євanг. Марка	за терпеливість у важких обставинах
9	сб	Свщмч. Василія, єп. Амасійського	за подолання злих нахилів глав держав
10	нд	**Самарянки; Свщмч. Симеона; свят. Стефана Волинського**	за охорону вірних перед сектами
11	пн	Апп. Ясона й Сосіпатра; мучч. Максима, Дади й ін.	за навернення грішників
12	вт	9-х мучч. у Кизиці; преп. Мемнона, чудотворця	за моральний розвиток молоді
13	ср	† Ап. Якова, брата св. Йоана Богослова	за узалежнених від інтернету
14	чт	Прор. Єремії	за добрі і чесні покликання до священичого і чернечого стану
15	пт	Свят. Атанасія Великого, аєп. Олександр.	за мир між державами
16	сб	† Преп. Теодосія Печерського, Мучч. Тимотея і Маври	за безхатченків
17	нд	**Сліпородженого; Муч. Пелагії**	за дівчат, які завербовані у секс-індустрію
18	пн	Праведного Йова	за родини, які втратили годувальників
19	вт	Муч. Ірини , Преп. Никифора, ігум. Мід.	за полонених в зоні АТО
20	ср	Муч. Акакія , Поява Чесного Хреста в Єрусалимі	за християнську свідомість при відвідуванні богослужінь
21	чт	⊕ **ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДНЄ**	за помірковане використання земних дарів
22	пт	† Перенесення мощей Миколая Чудотворця, Прор. Ісаї; муч. Христофора	за осіб, яких спосіб життя загнав у депресію
23	сб	† Ап. Симона Зилота	за належне приготування до прийняття Святих Тайн
24	нд	**Св. Отців I Вселенського Собору**	за заручених, які готуються до шлюбу
25	пн	Свтт. Єпіфанія, єп. Кіпру і Германа, патр. Єрусал.	за повагу до українських традицій, за тих, хто соромиться рідної мови
26	вт	Муч. Глікерії	за пошану до батьків
27	ср	Муч. Ісидора	За поширення нобожності до Матері Божої
28	чт	Преп. Пахомія Великого	за чернечі спільноти
29	пт	Преп. Теодора Освященного; мучч. Віта, модеста й ін.	за пошану до природи
30	сб	Заупокійна; Ап. Андроніка й інших із ним	за померлих рідних і близьких
31	нд	⊕ **ЗІСЛАННЯ СВЯТОГО ДУХА**	за бажання просити Святого Духа про Його дари і плоди

* Для кращого впорядкування свого щоденного молитовного життя подаємо для читачів «Місіонаря», особливо для членів Апостольства молитви, цей Календар щоденних молитовних намірень. Таким чином, молячись у звичних місячних наміреннях, варто додавати і наміреннях на сьогоднішній день.

СТОРІНКАМИ ЄВАНГЕЛІЯ: Неділі травня

Неділя Розслабленого

«Бажаєш видужати?» (Ів. 5:1-15)

бр. Матей КРАВЧИШИН, ЧСВВ

«Один чоловік там був, що нездужав тридцять і вісім років» (Ів. 5:5). Звичайно, важко жити, коли тіло немічне, коли всі кошти йдуть на лікування, а всі зусилля влаштувати повноцінне закінчуються поразкою. Чоловік страждає, фізично і морально. Терпіння, які переслідували його протягом всього життя, змусили опинитися у місці, «де ангел Господній сходив час від часу й заколочував воду, і хто, отже, перший поринав по тому, як вода заколочувалася, то одужував, – хоч яка б там була його хвороба» (Ів. 5:4). Морально важко залишитися непотрібним, покинутим, самотнім. Не знайшлося жодної людини, яка б допомогла. А раніше, мабуть, були люди, з якими чоловік спілкувався, навчався, працював, ділив свої секрети і час. Та коли хворий, виявляється, всім до нього байдуже.

Ісус – Бог, який не дивиться на його одежу, але поглядом поринає у душу, не звертає уваги на зовнішність, але вдивляється в очі, не засуджує особу, а навіть більше – виявляє підтримку і розуміння. Ісус мовив: «Устань, візьми ложе твоє і ходи!» Фізично подарував шанс організувати повноцінне життя, а морально переконав, що людина, ніколи, нізащо не залишається самотньою. Зажди поряд є Бог, який любить, підіймає і оздоровляє. ■

Неділя Самарянки

«Бог подбає» (Ів. 4:5-42)

Мар'яна ШИНДЮК, катехит

З VIII століття до Христа між самарянами і ізраїльтянами велася ворожнеча. Юдеї вважали самарян нечистими, вони уникали спілкування, особливо щодо їжі та води. В ті часи єврейська традиція до того ж не схвалювала, щоб чоловіки вели розмову з жінками. Ісус переступає стереотипи. Він першим розпочинає діалог, переступає межу ворожнечі. А як часто нам важко пробачити? Так легко зло і ненависть вселяються в наші серця. Це руйнує нас зсередини, нищить, шкодить. Бог показує вирішення цієї проблеми. Для Нього немає різниці між національностями чи кольорами людей. Для Бога кожен з нас дуже цінний і особливий. Він понад усе прагне нашого спасіння, Він хоче, щоб ми були щасливими. Всі ми Його діти, і любить Він нас як своїх діточок. Бог дбає про нас однаково. І хоче, щоб ми любили один одного, як Він любить нас.

«Один сіє, а жне хтось інакший». Часто ми не бачимо плодів своєї праці, можливо, сьогодні від нас вимагається кинути в землю зерно, а про решту подбає Бог. Він знайде людей, які доглядатимуть, а іншим дозволить збирати плоди. Ми, кожен на своєму місці, творимо дивовижний гобелен, кожен з нас – це нитка, яка має свій колір. Бог творить прекрасну картину. Нам лиш потрібно бути слухняними в Його руках і робити так, як Він нас веде. ■

Неділя Сліпонародженого

«Дарунок Божий» (Ів. 9:1-38)

бр. Йосафат КОВАЛЮК, ЧСВВ

Інколи, коли нам буває тяжко, коли маємо тяжкі випробовування, у нас виникає питання: «Чому? Господи, що я зробив не так? За що Ти мене так покарав?» Схоже запитання є і в апостолів: «Учителю, хто згрішив? Він – чи батьки його, що сліпим він уродився?» (Ів. 9:2). Відповідь для всіх неочікувана: «Ані він не згрішив, ані батьки його, – відказав Ісус, – але щоб ділам Божим виявитися на ньому…» (Ів. 9:3). Потрібно зрозуміти, що недуга для цього чоловіка була великим даром, бо сам Христос пішов назустріч сліпому, зцілив його тілесно. Але важливіше, що пізніше відбувається духовне прозріння, коли він, побачивши довкола себе земний світ, поступово починає пізнавати Ісуса як Сина Божого і вірити в Нього. Отже, муси-

мо усвідомити, що наші болі та страждання не є просто так. Бог не є тираном, ніколи не карає, не хоче завдати якоїсь шкоди. Він хоче, щоб ми стали кращими, щоб через терпіння, як цей сліпий, повірили у Нього, у Його любов і милосердя, бо через земні випробування зможемо здобути велику нагороду і вічне життя в небі. Попри усі негаразди, стараймося приймати все як дарунок Божий, любити Його і часто говорити у своєму серці так, як промовив сліпонароджений: «Я вірую, Господи!» ■

Неділя св. Отців

«Молитва Ісуса» (Ів. 17:1-13)

Ірина ШТИКАЛО, катехит

В цій архиєрейській молитві Ісуса знаходимо чотири основні теми. Перша стосується життя: «дарувати життя вічне тим, яких Ти передав Йому» (Ів. 17:2). «Життя вічне» не означає життя після смерті, воно полягає в тому, «щоб вони спізнали тебе, істинного Бога, і тобою посланого – Ісуса Христа.» (Ів. 17:3). Пізнання Бога полягає не у збільшенні знань про Нього, але в довірі.

Наступною темою молитви є прослава. Ісус просить Бога прославити Його. В єврейській мові слово «хвала» має те саме значення, що й «терпіння». Так через Хрест, який Христос прийняв за наші гріхи, ми отримали спасіння.

Чергова тема – ім'я Боже. «Об'явив Твоє ім'я людям, яких Ти від світу передав Мені» (Ів. 17:6). Як далі читаємо, «все, Тобою дане Мені, – від Тебе; слова бо, Тобою Мені дані, Я їм дав, і сприйняли вони їх, і справді збагнули, що від Тебе Я вийшов, і увірували, що Ти Мене послав» (Ів. 17:8).

В останній частині цього уривку Ісус просить за своїх учнів, щоб Господь їх беріг «щоб були одно, як і Ми!» (Ів. 17:11) В книзі «Ісус з Назарету» знаходимо такі слова: «Можемо сказати, що в архиєрейській молитві Ісуса зроблено закладення Церкви, властиво під час Тайної вечері Ісус творить Церкву, бо чим іншим є Церква, як не спільнотою учнів, яка через віру в Христа, посланого Богом Отцем, отримує свою єдність та спасіння». ■

Неділя Зіслання Святого Духа

«Правда нашої пустині» (Ів. 7, 37-52; 8,12)

бр. Антоній КАНЮК, ЧСВВ

Господь пообіцяв своїм учням послати їм Духа-Утішителя, щоб той уводив їх у повноту правди (пор.Йо.16:13). Натомість бачимо, нашу реальність – сучасне суспільство у пошуках справедливості і істини. Ми неначе блукаємо пустелею поневірянь, забувши зовсім про те, до чого Христос нас закликав: «Коли спраглий хтось, нехай прийде до мене і п'є!» (Йо.7.37). Ця пустеля безпощадно проникає усюди, особливо у нашу буденність. Ми перестаємо жити, ми потопаємо у своїй пустелі, забувши, що лише Христос може допомогти вибратися із неї. Поставши перед Ісусом просімо про оживлення, просімо, щоб ми спромоглися скинути наші маски. Немає сенсу працювати на репутацію. Немає сенсу обманювати самого себе. Сенс має лише наш живий особистий зв'язок із Христом. Пустеля потрібна для того, щоб ми відкрили правду про самих себе і про наші гріхи. Усвідомивши це, віддаймо своє життя Богові і Він допоможе нам іти далі. Він скерує нас на служіння ближньому і саме таким чином, ми відкриємо для себе нове життя. Ми зможемо з вірою усе приймати із рук Небесного Отця і співпрацювати з Божою волею, виявляючи всім у своєму земному служінні ту любов, якою Бог полюбив світ. Таким чином, слова Христа втіляться у нашому житті: «Хто вірує в мене, як Писання каже, то ріки води живої з нутра його потечуть!»(Йо.7.38).

На шляху до цілі буде по-різному, будуть падіння, невдачі, ідімо далі, пам'ятаючи про ціль. Найважливіший досвід той, який ми переживаємо в даний момент. Навіть тоді, коли нам здаватиметься, що все втрачено ніколи не здаваймося. Прямуймо до своєї мети. Отож, досить вже стояти на одному місці, покиньмо тривожитися, берімо те, що є. Плекаймо живі стосунки із Господом і робімо свою справу, ту справу до якої нас покликав Бог. ■

ПОКЛИКАННЯ ДО МОНАШОГО ЖИТТЯ

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Святіший Отець Франциск проголосив 2015-ий роком богопосвяченого життя. І тому ми вирішили зробити з допомогою «Місіонаря» невелику екскурсію у монаше життя, щоб подолати ті упередження і помилки, які й до сьогодні побутують в нашому суспільстві та не дозволяють тверезо й урівноважено розуміти Божі плани і задуми щодо нашого спасіння через покликання деяких людей до монашого стану.

Якщо хтось із молодих хлопців чи дівчат вирішив вступити до монастиря, то він не відразу стає монахом, чи, відповідно, монахинею. Мусить пройти певний шлях навчання і випробування, який в різних чернечих спільнотах відбувається по-різному, але його основні риси менше-більше однакові. Тому цю екскурсію розпочнемо з Крехівського монастиря і подивимося, як розпочинається монаше життя у Василіянському чині, а подібно воно відбувається і в інших чинах чи згромадженнях.

Як і тепер, на початку дев'яностих років багато людей відвідували Крехівський монастир – поклонитися крехівським святиням, помолитися, зануритися у тишу і спокій монастирського життя, або й просто на екскурсію до старовинної пам'ятки культури та архітектури. Молоді ченці – новики – виконували обов'язки провідників таких груп паломників чи відвідувачів. Вони насамперед розповідали про історію монастиря та саме життя за монастирським порогом. Багато людей дивувалися самому способові монашого життя і побуту. Але деякі здивування були, можна сказати, дуже показовими. Одного разу приїхала група вчителів зі Львова та Львівщини. Вони уважно слухали розповідь молодого монаха, молилися у храмі перед чудотворними іконами, а тоді за програмою вирушили відвідати крехівські печери, в яких розпочинали свій монаший подвиг засновники монастиря, та джерело. Вже поза монастирськими мурами на хвилину призупинилися на підвищенні біля першої зупинки Хресної дороги у підніжжі гори Побійної, звідки відкривається цікава панорама на монастирські будівлі. Доченця підійшла одна вчителька середнього віку із запитанням:

– І це у вас монастир? Двоповерховий, побілений?

Спочатку він не зрозумів, у чому саме проблема і запитання, але вона продовжила:

– От я була недавно на Уралі, то там побачила правдивий монастир: дерев'яний, похилений, підпертий дрючками, зарослий травою, з дірками в даху...

Іншого разу із Закарпаття прибули молоді люди, старшокласники. Вони були дуже активні та цікаві, мали багато запитань, особливо про віру, майбутнє України, проповідь Євангельського Слова. Їхнє бажання працювати для народу, активна життєва позиція і прагнення вчитися вражали. Вони були захоплені відповідями, але тільки одне їх бентежило, що й висловили наприкінці зустрічі:

– Ви все так доступно і влучно розповіли! Але чому ви зачинилися тут в монастирі, за монастирськими мурами? Чому ви не йдете до людей, не йдете проповідувати, чому не хочете активно працювати для добра народу й України?

Ці два зауваження відвідувачів Крехівського монастиря понад два десятиліття тому надзвичайно правдиво відображають основні погляди і помилки українців у поглядах на монастирі і чернече життя. По-перше, більшість уявляє монаше життя як цілковите відречення від будь-якого вигляду так званого світського життя, в тому числі відречення від обладнаного помешкання, відпочинку, музики, звичної їжі тощо. А по-друге, переважає думка, що ченці і черниці першим своїм завданням уважають тільки власне спасіння, тому монастирі виглядають як неприступні фортеці, в яких живуть понурі мешканці, які пережили якісь великі невдачі і розчарування у житті. Вони постійно виснажують своє тіло і напружують дух, щоб себе спасти, а самі монастирі перетворюються у певного виду в'язниці, куди, один раз увійшовши, людина себе ховає і більше ніколи з цього місця вийти не може.

Такі уявлення про монастирі та монаше життя давніше пропагувало насамперед так зване світське суспільство, особливо після Великої французької революції, а підхопили такі погляди і ще додали великий агітаційний компонент більшовики і комуністи. Пройшло вже багато років, але, на жаль, такі погляди і далі присутні в нашому суспільстві, і навіть побожні люди, які беруть активну участь у релігійному житті, часто виявляють цілковите незнання особливостей монашого життя, розгублюються, коли зустрічаються із якимись несподіванками, і виявляють необґрунтовані очікування й вимоги до ченців.

Для того, щоб вступити до монастиря, потрібно мати не менше 17 років. Якщо хтось із молодших захоче, щоб його прийняли, то, звичайно, настоятелі попросять почекати: закінчити спочатку навчання в школі, добре все обдумати. Можна також відвідувати монастир, брати участь у монаших богослужіннях, щоб добре пересвідчитися, чи такий спосіб життя і молитви справді йому підходить. До монастиря можуть прийти і старші віком, аж до 50 років. Якщо вступнику більше п'ятдесяти – питання про його прийняття до монастиря вирішують вже у Римі найвищі настоятелі. Деякі чернечі спільноти зробили більш суворими вікові обмеження і приймають кандидатів тільки до 30 років. Чому? Тому що не кожний, кому заманеться, може так просто стати монахом чи монахинею – потрібно мати відповідні моральні і психологічні якості для того, щоб виконувати послання, яке призначив для них Христос. Про це знають монаші наставники, але не знають вступники, не знає і більшість вірних, які ходять до церкви.

Вже на самому початку вступники проходять певну перевірку. До монастиря може вступити тільки охрещена особа, яка досягла відповідного віку. Якщо нехрещений хотів би вступити до монастиря, то його спочатку треба охрестити, і випробувальний період для нього триватиме дещо довше. Вступник збирає відповідні документи. Було колись таке, що деякі молоді так хотіли розірвати свої зв'язки «зі світом», що перед порогом мо-

настиря нищили, спалювали «світські документи» – паспорт та інші. Проте цього робити не треба і не можна: монахи хоч і живуть у монастирі, то й далі залишаються громадянами держави і повинні мати відповідні документи. Тай сам Христос каже: «не від світу бо вони, так само, як і я не від світу. Не молю, щоб ти узяв їх від світу, лише – щоб зберіг їх від лихого» (Ів. 17:14-15). Для вступу до монастиря необхідно подати документи про особу (паспорт), про військовий обов'язок (військовий квиток чи приписне свідоцтво), про освіту (атестат чи диплом). Також потрібно подати свідоцтво про хрещення і миропомазання, яке видає парох. Він же повинен написати рекомендацію, якою засвідчити, що вступник веде моральне і побожне життя.

Іншим важливим документом при вступі до монастиря є медична довідка про стан здоров'я вступника. Звичайно, необхідно отримати таку ж довідку, як і для вступу до навчального закладу. Для чого? Бо ченці і черниці повинні не тільки працювати над своїм власним спасінням, адже це обов'язок кожної людини! В монашому чині або згромадженні ті, хто до нього належить, повинні ще виконати специфічні завдання, служіння і свідчення Євангельської істини. Тому до монастиря звичайно не приймають важко і невиліковно хворих, особливо таких, які не можуть самостійно себе обслуговувати, або які потребують спеціальних заходів чи великих коштів для підтримки стану здоров'я. Також до монастиря не можна приймати психічно хворих людей. Тому вже сама підготовка до вступу до монастиря є певним випробуванням, а вступник мав би докласти зусиль, щоб переступити поріг монастиря.

Коли всі документи зібрані, вступника приймають вищі настоятелі, звичайно Протоігумен або його представник, і проводять із ним співбесіду. Сам вступник повинен написати прохання про прийняття його на кандидатуру, а Протоігумен його благословляє Тільки після цього, зібравши необхідний одяг та інші особисті речі, він приїжджає до Крехова (в інших чинах і згромадженнях є подібні монастирі, в яких кандидати проходять так зване вступне випробування).

Таємничість цього монастиря вражає. Обгороджений високими фортечними мурами, впорядкований, але здебільш закритий для людського ока: що відбувається за монастирським порогом – невідомо. Кандидата спочатку запроваджують до так званої розмовниці, кімнати при вході до монастиря, призначеної для приймання гостей та розмов. За деякий час до нього приходить магістр, тобто вчитель, який протягом наступних майже двох років буде відповідальний за його чернече виховання. Після короткої розмови він кличе «ангела» – одного новика, який також проходить випробувальний термін, але вже отримав монаший одяг та нове ім'я. Він призначений супроводжувати кандидатів на перших порах, щоб призвичаювати їх до монастирського розпорядку, показувати облаштування монастиря та вчити основних засад життя в монастирі. Супроводжує їх подібно до ангела-хоронителя, тому й має посаду «ангела». «Ангел» допоможе взяти речі кандидата і вони вперше пройдуть у закриту частину монастиря – клявзуру, від латинського слова «ключі». В одній із келій (так називають кімнати в монастирі) кандидату призначать місце, зазвичай з двома іншими кандидатами. Келії і місця в них скромні: ліжко, стілець, тумбочка і місце у шафі. Вже того самого дня кандидат починає брати участь у монашому житті. Разом з іншими ходить на богослужіння, трапезу, вечірні молитви, іспит сумління... Біля пів до десятої вечора приходить час на відпочинок. Він залишається в келії з іншими кандидатами. Чи зможе він стати правдивим ченцем? Як пройде завтрашній день, а наступні? Чи витримає? Багато думок може роїтися в голові. Але час все покаже. ■

10 ПЕРЕШКОД У МОЛИТВІ

(продовження. Поч. у №4/2015)

4. Нічого не відчуваю

Відчуття народжуються з пізнання чуттєвого, а молитва – це перебування у присутності Бога, який не пізнається чуттями. Тому нормальна річ, що ми часом нічого не відчуваємо. Святий Іван від Хреста називає це «темною ніччю», ніччю, яка спонукає нас вірити в те, чого не бачимо; ніччю, в якій наш розум не може осягнути таємниці Бога; ніччю, в якій Бог перебуває поза тим, що ми можемо про Нього сказати і зрозуміти. Той Бог, якого «ніхто ніколи не бачив» (Ів. 1:18), але якого Ісус прийшов об'явити нам як Отця, є «Богом схованим» (Іс. 45:15).

Не хвилюйся: всі святі мали досвід охололої молитви! Свята Тереза з Лізьє говорить про темний тунель чи про густий туман, які не дозволяли їй тішитися вірою. Часто це тільки перехідна фаза. Завжди після ночі настає день, після зими – весна, після темряви – світло, після смутку – радість, після смерті – воскресіння. Знай, що Господь Бог близько тебе в час посухи так само, як у час урожайного дощу. Коли витриваєш у цьому стані, Господь Бог тобі це винагородить в інший спосіб. Перемінить твоє прагнення в дар, зробить тебе вільним і дозволить тобі стати тим, хто ти є насправді. Відкриєш, що Його неприсутність – це ще більш досконала форма присутності. Станеш ближчим до Його таємниці. Твоя віра буде глибшою, а твоя любов – інтенсивнішою. Відновиш час, який здавався тобі втраченим, тому що Дух Святий зробить так, що ти станеш пластичнішим. Це чуда, які зробить у тобі Господь Бог, коли витриваєш у молитві. Тобі в цьому може допомогти повторення імені Ісуса

(«Ісусова молитва»), роздуми над псалмами (Псалтир), прийняття таїнств (Сповідь, Причастя), вервиця, роздуми в тиші, слухання порад великих вчителів молитви.

Не раз, коли мої почуття охоплені великим охолодженням, що стає неможливим видобути хоч одну думку, яка поєднує з Богом, я поволі вимовляю «Отче наш», а потім «Богородице Діво»; ці молитви розбуджують мене і живлять мою душу краще, ніж би я прочитав це сотні разів із поспіхом…

5. Нічого не діється

Що робиться, коли виставляєш своє тіло на сонці? Грієшся його променями. Подібно і з молитвою: ти «підставляєшся» Богові

для того, щоб дати себе любові й горіти внутрішньо. Під час молитви завжди щось відбувається. Але щоб побачити чуда, які Бог зробив, треба очей віри. Без віри і любові молитва може тобі здаватися втечею від світу, втратою часу, пусткою. Однак благословенна така втрата часу, яка відкриває щоденність на безкорисливість, перерва, яка уможливлює занурення у вир дії.

Немає пустки в тому, що стосується Бога. Твій брак почуттів не означає браку Божої дії. Молитва завжди плідна, навіть коли нічого не вносить. Вона становить момент чування, який перериває дія. Молитва – справа повністю безкорислива. Її неможливо порахувати, бо ми молимося тільки тому, що любимо. Згадай доброту Бога, яку вже пізнав у своєму житті, – переконаєшся, що Він не зник зовсім із твого життя. Може статися, що під час індивідуальної чи спільної молитви у твоєму серці, як у серцях учнів з Емауса, запроменіє вогонь любові, й ти сповнишся радості та спокою, тобі буде дано в особливому світлі побачити нескінчене Боже милосердя, будеш зі сльозами на очах слухати Боже слово і внутрішньо відчуєш Боже пробачення… В рамках запрошення Бог впроваджує адептів молитви в такий стан. Це, однак, може цілковито змінитися.

6. Мені нудно

Що мене знуджує? Готові формули, повторення яких охолоджує запал. Усвідомлення того, що перебуваєш у порожнечі, в очікуванні на Бога, який не приходить, якому нічого не можеш сказати. Але тут ідеться не так про те, що роблю я, як про Того, кого маю слухати і любити. Поза тим, Писання дає мені Слово Боже, яким можу молитися, коли власні слова здаються мені дуже мілкими. Перш ніж почнемо говорити до Бога, добрим буде вслухатися в Його слова.

Чи ти не повинен погодитися з нудьгою перед Богом? Молитва інколи полягає також і в нудьзі перед Богом, яку зносять із любові. У такий спосіб, нічого не сподіваючись, цілу надію покладаємо на благодать Божу. Хіба ти не бідняк, який не вміє молитися? Молячись, відчуваєш своє безсилля, бо все, чим живеш, належить Богові, навіть твоя нудьга. Молитва також стає тривалим актом адорації Бога з огляду на те, ким Він є.

Твоє відчуття нудності на молитві може виникати зі звичайної втоми, з того, що ти вибрав невідповідний момент, що маєш напружений графік чи працю, що носиш у собі негативний образ Бога або маєш таке сприйняття молитви. Бог ніколи не буде такий, які твої уявлення про Нього. А молитва – це дари Духа, які залишаються непізнаваними. Коли на молитві ми переживаємо нудьгу, найпростіше повторяти слово «Ісус», або «Люблю тебе, Господи, і знаю, що Ти мене любиш». Можна, за прикладом св. Терези, прикутої до ліжка, й геть нічого не говорити: «Нічого Йому не говорю, люблю Його». Нудьга може бути нагодою для науки вслуховуватися в тишу Бога. Не ламай собі голови вигадуванням того, що треба Богові сказати. Говори те, що тобі спадає на думку. Тільки твоє бурмотіння під носом захоплює серце Отця. Молитва оголює тебе з самого себе. Вона робить так, що ти перестаєш зосереджуватися на самому собі. Перед Богом маєш бути голий, як немовля в колисці – як Христос на хресті. Маєш погодитися на буття безборонним, безплідним, непоміченим. І попри все, не перестаєш витрачати для Нього часу, споглядати Його, поклонятись Йому і любити Його. Таким чином ти входиш у простір Його прагнення і дозволяєш, аби воля Бога замешкала в Тобі, попри збудження, яке відчуваєш у Його присутності. Єднаєшся зі всіма, хто нудиться, і заступаєшся за них у своїй безпорадній молитві. ■

Далі буде...

Жак ГОТЬЄ, dominikanie.pl

За матеріалами: КРЕДО

СИЛА МОЛИТВИ МАТЕРІ

Віра ГАЛИЦЬКА
м. Львів

У травні, коли природа, пробуджена після зимового сну, свіжо буяє, додає нових сил, підносить настрій, звеселяє серця, коли український народ щоденними молебнями вшановує Божу Матір, Яку вважає своєю Небесною Покровителькою, маємо чудове свято – День Матері, нашої земної життєдательки і покровительки.
Краще, на мою думку, говорити не про День Матері, а про Свято Матері і святкувати його не лише один день, а, приміром, так, як величаємо впродовж цілого місяця Матір Божу, триваліше заглиблюватися у роздуми про суть і роль матері земної.
У світі вже немало сказано про материнську любов, чимало прикладів всеперемагаючої сили любові матері бачено, безліч прекрасних легенд складено про це високе почуття.
Я ж хочу розповісти про силу й значення материнської молитви, яка синтезує в собі два найсвітліші почуття – любов до Бога і любов до своїх дітей.

Не раз вже довелося чути про справжні чуда, зумовлені молитвами матерів. Не одного гаряча молитва матері порятувала у скрутній ситуації, принесла зцілення від хвороби.

Особливо сила материнської молитви проявлялась в часи жорстоких репресій з боку безбожної комуністичної системи, коли багато людей опинялися у, здавалось би, зовсім непридатних для життя обставинах, зумовлених різними депортаціями, засланнями, ув'язненнями… Траплялися випадки, коли в нестерпних умовах вдавалось уникнути смерті лише завдяки молитві матері та свяченій воді. До речі, це було досить типовим явищем, що в час вивозу людей з рідних домівок, коли були лічені хвилини на збирання, матері в першу чергу брали в дорогу свячену воду і молитовник. Часто на виселенні молитва і свячена вода були єдиними ліками при важких хворобах. І багатьох вони порятували!

Та найбільше значення материнської молитви полягає в тому, що сила її не обмежена ні часом, ні простором. Щира молитва матері здатна визначати духовність і долю цілих родів далеко наперед.

Хочу проілюструвати це на конкретному прикладі роду Лисків. Селянського роду, який завдяки надзвичайній побожності ма-

тері і її постійним молитвам став видатним священичим родом.

У селі Лапаївка біля Камінки Струмилової (тепер – с. Прибужани Кам'янко-Бузького р-ну) проживала скромна селянська родина Василя Лиска (1850 – 1916) та його дружини Антоніни (1846 – 1898). Це була звичайна побожна родина, яких було багато. Та одним вирізнялася мати цієї родини – своєю надзвичайною побожністю.

Антоніна, попри нелегку селянську працю та обов'язки, які накладали велике господарство і багатодітна родина, любила читати та заохочувала дітей до книжки і науки. Сама ж найохочіше бралася за молитовник або Псалтир. Цим виділялася з-поміж інших, теж досить релігійних односельців.

Тут хочу підкреслити, що в Галичині вже в XIX столітті багато селян, в тому числі жінки, були письменними, всупереч совєтським твердженням про неписьменність і некультурність галичан, яким совєтська влада нібито «принесла культуру».

Любов до молитви, зразкове побожне життя цієї селянки благодатно, яскраво й переконливо відбилося на долях її дітей та внуків.

Сім'я Лисків жила у любові та гармонії. Всі відчували і визнавали, що їхнє щасливе життя пов'язане з материнськими молитвами. Господь нагородив цю звичайну, але таку побожну селянську родину тим, що в ній з'явилася ціла плеяда достойних священиків. З цієї селянської родини вийшло семеро священиків!

Антоніна народила десятеро дітей. Померла при народженні десятої дитини, яка теж не вижила. Та пам'ять про неї і її дітей не вмирає…

Старший син Василя й Антоніни – Неоніль Лиско, 1877 р. н., будучи учнем п'ятого класу львівської гімназії, так захопився реколекціями, які давав для гімназистів о. Сотер Ортинський, що, не закінчуючи гімназії, вступив на новіціят Отців Василіян. Неонілем заопікувався тодішній ігумен Львівського монастиря о. Андрей Шептицький (потім вони все життя зберігали дуже приязні стосунки).

Отримавши ґрунтовні знання зі схоластики та філософії у Добромилі, а з теології у Римі, Неоніль був висвячений у 1902 році як о. Микола, ЧСВВ. Отець Микола Лиско прожив довге і достойне життя, виконуючи обов'язки маґістра та ігумена в різних монастирях Галичини й Бразилії.

Митрополит Андрей Шептицький, знаючи його великі здібності, доручив отцю Миколі створити перший новіціят у новій бразильській віце-провінції. І велику частину свого довгого життя о. Микола працював у Бразилії для потреб численної української діаспори. Отець Микола Лиско був не лише духівником монахів, які радо користали з його мудрих і побожних повчань, а й активним громадським діячем для українців, був для них незаперечним авторитетом.

Помер о. Микола Лиско 1971 року в Бразилії. Похований у василіянській секції цвинтаря на Іваї.

Про достойне життя цього священика та його великий вплив на українців Бразилії часто згадував у Львові його вихованець світлої пам'яті о. Василь Зінько.

Видатною постаттю в родині Лисків був і другий син Василя та Антоніни – о. Володимир Лиско (1882 – 1964).

У своїх споминах, написаних на схилі літ, отець зазначав: «День мойого рождества був замітний своїм торжеством і дивний мав вплив на ціле моє життя».

Справді, цей день був особливо урочистим, бо 21 вересня 1882 року, у свято Різдва Пресвятої Богородиці, кардинал Сильвестр Сембратович посвячував новозбудований храм у Камінці Струмиловій. На цьому торжестві була і мати майбутнього священика Антоніна Лиско, яка вранці приступила до

Сповіді і св. Причастя, а пополудні привела на світ сина Володимира.

Будучи чотирирічною дитиною, він одного разу викликав неабиякий подив дорослих, коли заявив, що буде священиком. Тоді лише мати була схильна вбачати в словах сільського хлоп'яти Боже Провидіння.

Та в подальшому його житті не раз проглядалася якась дивна запрограмованість. Це не раз стверджував сам о. Лиско, а людей з його оточення найбільше вразило те, що хоронили отця саме в день його уродин, у свято Різдва Пресвятої Богородиці – 21 вересня 1964 року. Це мимохіть наштовхувало на роздуми… І в роздумах про логіку розвитку подій, пов'язаних із життям о. Володимира, згадувалася постать його матері, бо саме на неї зійшла Божа Благодать започаткувати священичу династію.

Володимир Лиско змалку виявив нестримний потяг до знань і мав виняткові здібності. З відмінними оцінками закінчив п'яту львівську гімназію, вступив на теологічний факультет Львівського університету. Згодом його, як найкращого студента, Митрополит Шептицький направляє на вищі теологічні студії до Інсбруку, де він робить докторат. У 1909 році Володимир одружується з Іванною Цегельською, дочкою о.-шамбеляна Михайла Цегельського. Вона стала надійною помічницею і порадницею у його подвижницькій праці. Висвятившись у 1910 році, о. Володимир самовіддано, з іскрою Божою в серці, душпастирює в Олеську біля Бродів (1910 – 1913), у Городку (1913 – 1921) і в містечку Сасів Золочівського району. Від 1936 року був деканом Золочівським.

Завжди і всюди о. Володимир Лиско пильно дбав не тільки про душі, але й про добробут та освіту українців. Вільний від душпастирської праці час теж присвячував своїм співвітчизникам. Читав по селах лекції, організовував читальні, засновував і керував господарськими товариствами («Сільський господар», «Овочева шкілка», «Українська торгівля»), домагався відкриття українських шкіл і побудови нових громадських приміщень. А ночами о. Володимир подовгу засиджувався над своїми теологічними працями, які виходили окремими брошурами, а ще їх друкували в церковних часописах. Неодноразово дописував і до народних часописів, бо надавав великої ваги формуванню суспільно-громадської думки.

За таку діяльність о. Володимира Лиска всіляко переслідувала польська влада, двічі був арештований, за участь у проголошенні в Городку Самостійної України в 1918 році сім місяців відбув у таборі Домб'є, звідки чудом врятувався. Та найтяжча хресна дорога випала отцеві за совєтської влади, коли він від-

мовився перейти на російське «православіє» і застерігав від того підлеглих священиків. Два рази його арештовували, двічі перебув жорстокі слідства. Сім років відбув у таборах Мордовії. Повернувся в 1955 році зі знищеним здоров'ям, немічний тілом, але сильний духом. Прожив ще 9 літ. Був підпільним священиком; у своєму домі в Городку сидячи відправляв Служби Божі, бо був прикованим хворобою до крісла, люди приходили на відправи, до сповіді, колишні парафіяни приїздили брати шлюби. Помер у 1964 році, похований у Винниках.

Дочка Антоніни Лиско Теофіля вийшла заміж за о. Йосифа Осташевського, ревного й високоосвіченого священика, автора численних теологічних праць, близького приятеля отця-ректора Йосифа Сліпого і всієї його родини. Будучи деканом Винниківським, о. Осташевський у час нищення Української Греко-Католицької Церкви відмовився перейти під юрисдикцію Російської Православної Церкви і загинув у Харківській тюрмі.

Серед внуків Антоніни Лиско бачимо вже більшу кількість священиків.

Перший внук, син найстаршої дочки Марії, став священиком. Він – о. Михаїл Ренькас – душпастирював у Польщі. Сини дочки Юлії теж стали священиками. Це – о. Іван Дацишин, ЧСВВ, о. Михайло Дацишин, ЧСВВ, і одружений священик о. Василь Дацишин. Чи ці покликання не є відповіддю Всевишнього на молитви Антоніни Лиско?

Особливо трагічно склалась доля внука, сина о. Володимира – о. Романа Лиска (1914 – 1949), пароха с. Белзець Олеського району. Всебічно обдарований, він блискуче закінчив Богословську Академію у Львові. Його реферати на теологічні теми публікували в церковно-суспільному часописі «Нива». Він був автором чудової поеми про Матір Божу. На душпастирській ниві особливо ревно працював з молоддю: засновував Братства і Марійські Дружини, організував великий хор і сам керував ним тощо. Відмовившись перейти на православ'я, о. Роман не мав змоги легально душпастирювати, але не зрікся священичих обов'язків. Переїхав до Городка, ходив з Божим Словом та Святими Тайнами до всіх потребуючих, нелегально відправляв у рідному обряді в селах Дроздовичі та Братковичі. Та незабаром був заарештований і закатований нелюдами в тюрмі на Лонцького. Загинув у віці 35 років, залишивши сиротами трьох дітей.

У 2001 році в ході візиту в Україну Папи Івана Павла II о. Роман Лиско був проголошений Блаженним священномучеником. Є наймолодшим із беатифікованих українських мучеників.

Інші внуки Антоніни Лиско хоч не стали священиками, та були достойними людьми й щирими українськими патріотами, деякі загинули у національно-визвольній боротьбі, інші були активними громадськими діячами, зокрема ті, що жили у діаспорі.

На цьому прикладі родини Лисків добре видно благодатний вплив побожності і молитви матері на формування майбутніх поколінь. Можна лише уявити, як би могли розростися священичі династії, започатковані Лисками, якби цьому не перешкодила аморальна державна система войовничого атеїзму та різкого антиукраїнства.

Дякувати Богові, що пануванню того зла прийшов кінець і з'явилася реальна надія на зародження міцних християнських родин, які б стали надійною підвалиною справедливої християнської держави. Пам'ятаймо, що найважливішим чинником, який визначає як долі, так і вартість родин, є дотримання заповідей Божих та щира молитва. І особливо – молитва матерів.

Тож з нагоди Свята Матері хочеться побажати всім матерям здатності до щирої вдумливої молитви, яка забезпечить щасливе життя роду! ■

БОГОРОДИЦЯ – ЗРАЗОК ПОКОРИ ДЛЯ ХРИСТИЯНИНА

бр. Лука ГОРГОТА, ЧСВВ

У нашому літургійному році маємо чимало богородичних свят. Цілий місяць травень особливо вшановуємо Пресвяту Богородицю маївками. Також набожність до Богородиці виявляється у тому, що на Її честь є побудовано безліч храмів, паломницьких місць, присвячено акафісти, молебні, вервиці, набоженства, дев'ятниці. У молитвах до Марії випрошуємо для себе Божих ласк, а особливо – миру і припинення війни у нашій державі.

Дуже добре, що маємо «дитячу» довіру і набожність до Богородиці, але чи справді намагаємося Її наслідувати у нашому житті. Зазвичай ми лише молимося до Богородиці як прославленої, Тої, що є з тілом і душею взята на небо. Але щоб ми могли Її наслідувати, за зразок маємо взяти земне життя Богородиці, як нам подає Святе Письмо і навчає Традиція Церкви.

«Тоді Марія сказала: «Ось я Господня слугиня: нехай зо мною станеться по твоєму слову!»» (Лк. 1:38). Саме ці слова щодо виконання Божої волі стали девізом Богородиці протягом усього Її земного життя. Своє служіння Вона завжди виконувала в покорі, убогості і терпеливості. Найперше це нам Богородиця показує своїм прикладом під час Благовіщення, коли, слухаючи слова ангела, промовляє: «Я Господня слугиня». Не боїться, що прийняття Божої волі може викликати в інших нерозуміння, осуд, насміх, неприйняття. Марія, прийнявши у своє лоно Христа, піддавала себе осудженню, адже зачала дитину до шлюбу. Але це її не лякало, і вона у покорі зносила всі труднощі.

Також прикладом покори Богородиці для нас є саме народження Христа. Не зважаючи на те, що Вона стала матір'ю Бога, давши Йому земне тіло, народжує в жахливих санітарних умовах – у стайні між тваринами. Її насамперед цікавило, як нагодувати, зігріти чи захистити Сина. Для Неї спів ангелів на небі, відвідини мудреців, пастухів, сяйво зірки були чимось вторинним, важливіше було дати народженому Христові тепло, нагодувати, зігріти.

Прикладом для нас Богородиця є у сімейному житті, показуючи, як треба слуха-

ти свого чоловіка – св. Йосифа. Найперше, коли Йосиф веде Її у Єгипет, щоб врятувати Христа. Вона не висуває претензій, не ставить питання «чому?». Просто слухає Йосифа, висловлюючи свою довіру. Крім цього, підкреслює, що Йосиф є головою їхньої сім'ї, коли знаходить Ісуса в Єрусалимському храмі: «Дитино, чому ти це так зробив нам? Ось батько твій і я, боліючи, тебе шукали».

Не раз за своє земне життя Богородиця чула величання, але зазнала й осудів, брехні, наклепів, критики щодо свого Сина. Врешті-решт вона бачить Його смерть, перебуває поруч з Ним в останні хвилини Його життя. Ми не знайдемо у Святому Письмі, щоб вона когось кляла, бажала комусь нещастя чи «виставляла» перед Своїм Сином чи Богом Отцем якісь претензії. Не скаржилася на вбогість. Все, роздумуючи, покірно приймала, як вимагав від Неї Бог.

Хоч Марія є Матір'ю Христа Ісуса, Святе Письмо не говорить нам, щоб Богородиця робила чуда, як Її Син чи як інші святі в історії Церкви, що мали цю Божу ласку. Богородиця цього не робить, вона просто покірно і без нарікань виконує свої обов'язки як матір, дружина, господиня, як добра сусідка. В кінці свого земного життя відає свій плащ і пояс двом удовам вдовам, що цього не мали. Вона проживає своє земне життя тихо, в убогості, послусі, чистоті, уособлюючи у собі всі блаженства. А тепер, будучи Матір'ю для всіх людей, робить великі і незліченні чуда для тих, хто просить у Неї заступництва. Вона стала Тою, на кого рівнялися і в кого просили допомоги усі святі. Вона – любляча Матір, любить і рятує своїх дітей. Тому у цьому місяці травні віддаймося як діти під Її покров. ■

«Якщо останні часи світу, через зло людей, видаються найжахливішими, то через милосердя Благословенної Діви для убогих, які прийняли Його милосердя й прощення, вони стануть найпереможнішими і найрадіснішими»
(Томас Мертон).

ВАЖКО БУТИ СВЯЩЕНИКОМ

- Одного разу я подумав, як важко бути священиком.
- Якщо у нього ряса вся в латках, кажуть: «Який він неохайний». Якщо нова і красива, думають: за що він її купив?
- Якщо священик симпатичний, кажуть: «Пропадає хлопець». Якщо негарний: «Що, вже й таких «крокодилів» висвячують на священика?»
- Якщо говорить довгі проповіді, кажуть: «Замучив нас». Якщо короткі: «Не приготувався».
- Якщо молодий, кажуть: «Занадто молодий, ніякого досвіду, гріх «хвостом махне», і той перекинеться». Якщо старий – то звичайно: «Він святий, бо старий. Гріхи від нього самі втекли».
- Важко бути священиком, і тому священик іноді відвертається спиною до людей, щоб не бачили, як він плаче, коли підносить прихованого Христа в своїх руках.

Старець Михайло Валаамський (Піткевич)

МАМИНА СПОВІДЬ

Коли мені було 30 років, у нас з чоловіком народився син. Того щастя й радості словами неможливо передати. Дай, Боже, пізнати всім це відчуття. І тоді я пообіцяла Богові, що, якщо доведеться народити й десятеро дітей, то я народжу всіх і буду всіх однаково любити.

Вийшло так, що я народила шестеро дітей. Попри все, ходила на роботу, діти відвідували садочок, старші – школу. Було в нас господарство, як то заведено на селі: корова, свині, кури, кролі. Усі дружньо працювали. Чоловік був дуже старанний, в усьому теж допомагав. Звичайно, працювати доводилось багато. Але не так втомлювала робота, як хвороби дітей. Я дуже тоді переживала. Найбільше хворіли двоє молодших – син та дочка.

Коли наші діти були вдома, то нам здавалось, що всі вони дуже уважні, дружні, слухняні. У школі поводились добре, їх ставили за приклад. Та коли виросли, створили свої сім'ї, дуже все змінилось.

Я намагаюся всіх однаково любити, всім допомагати, турбуватися про них, співчувати, виховувати внуків, які для нас є найдорожчою радістю. Та для своїх двох наймолодших дітей ми наче не батьки. Усе їм не підходить. Не так спитали, не так сказали, не так зробили. Та це ще півбіди. Якщо часом зайдемо до них в кімнату, бо мешкають вони у нашому домі, то діти сина, наші онуки, нас з чоловіком виганяють. Ідіть, кажуть, геть, бо ви смердючі. Ми ще, хвала Богу, можемо себе доглянути, помитись і переодягнутись. Тепер є можливість попрати у пральній машині, і лазню маємо.

Відтоді я, кажу правду перед Богом, не можу більше любити ані цих дітей, ані невістку. А син став до нас такий байдужий! Майже ніколи не приходить, не спитає, як наше здоров'я, чи нам допомогти. Правда, образливих слів ще нам не казав, але і добрих також. Живе з нами, як чужий, як квартирант.

А про нашу дочку можна написати цілу історію. З першого року народження дуже хворіла. Скільки ночей недоспали, скільки сліз пролили, скільки переживань – і скільки болю та образ доводиться нам від неї терпіти сьогодні. У селі розповідати про свої гризоти якось соромно. Хтось скаже: як виховала, так і маєш. Але мене мучать думки: усіх же ми дітей однаково вчили, виховували, любили, а вони такі різні!

Як би хотілось, щоб усі діти були в материнському серці. Та цим байдужим і невдячним, видно, тісно там. Вони силою вириваються з мого серця. І доведеться їх відпустити. А в матері на тому місці утворюється глибока рана, яка болить і вдень, і вночі, і навіть уві сні. Бо і сни бувають такими жахливими.

А тепер про дочку. Гарна була дівчинка. Дивлюся на фотографію, і не віриться, що з такої миловидної дівчинки виросла така черства та байдужа донька. Живе вона від нас через дорогу. У вікно дивлюся на її дім та внуків, і серце

рветься від болю, від такої неправди, яку повинні пережити ми, батьки.

Закінчила вона гарно школу. І тут за нею почав упадати хлопець. Страшний розбишака на той час. Жодна бійка не обходилась без нього. Просили її з ним не зустрічатися, але вона не послухалась. Вийшла за нього заміж, переїхали жити до його батьків.

Почалися клопоти. Він її бив і виганяв з дому. А вона все терпіла – соромно було скаржитись на нього, бо не послухала нас. Одного разу взимку вибігла з дому з малою дитиною в самих шкарпетках до нас. Тоді прибігла його мати і почала просити, щоб ми щось робили, бо сама ради з ними не може дати. Дочка тоді сказала, що йде від нього і буде жити в нас. Спочатку він п'яний приходив і викликав її, але вона до нього більше не пішла.

Навесні поїхала до Чехії, а дитину залишила на мене з батьком. Дівчинці було тоді півтора року. Пропрацювала сім місяців, заробила грошей, одягнула себе та дочку. А він так ніде і не працював. Казав, що жити так не буде, подає на розлучення. Але згодом вони помирились і так йшло життя: то дочка винна, то ми, батьки, винні. І лились на всіх по черзі брехня, бруд, бійки, образи. Нам було огидне таке життя, бо в нашій родині такого не було. І наша дочка стала теж такою, як вони. Сварки з чоловіком, з його батьками. З нами теж стала поводитись грубо. Що не передамо для внуків – усе назад поверне, на ґанку залишить…

Боже, як мені гірко, образливо і соромно! Я б хотіла спитати усіх, хто прочитає мою сповідь. Чи може мамина допомога, турбота, любов і молитва до Бога за дітей бути відкинута та непотрібна?

Отак я гортаю сторінки свого життя і думаю: не зважаючи на поведінку моїх найменших дітей, все одно життя моє було дуже змістовним. Попри все, я була завжди щасливою та радісною. Саме в прощенні полягає таємничий лік на рани образ.

Ось така моя материнська сповідь. Якось по телебаченню я почула таку пораду: «Якщо не можеш розповісти з якоїсь причини про те, що тебе мучить, пече та болить, – напиши на папері».

От я і написала. Може, хтось поспівчуває, а хтось – прислухається до моєї поради. ■

Мама Ганна

ПІСНЯ ПРО МАТІР

Борис ОЛІЙНИК

Посіяла людству літа свої літечка житом,
Прибрала планету, послала стежкам споришу,
Навчила дітей, як на світі по совісті жити,
Зітхнула полегко – і тихо пішла за межу.

– Куди ж це ви, мамо?! – сполохано кинулись діти.
– Куди ви, бабусю? – онуки біжать до воріт.
– Та я недалечко... де сонце лягає спочити.
Пора мені, діти... А ви вже без мене ростіть.

– Та як же без вас ми?... Та що ви намислили, мамо?
– А хто нас, бабусю, у сон поведе по казках?
– А я вам лишаю всі райдуги із журавлями,
І срібло на травах, і золото на колосках.

– Не треба нам райдуг, не треба нам срібла і злота,
Аби тільки ви нас чекали завжди край воріт.
Та ми ж переробим усю вашу вічну роботу,
Лишайтесь, матусю. Навіки лишайтесь. Не йдіть!

Вона посміхнулась, красива і сива, як доля,
Махнула рукою – злетіли увись рушники.
«Лишайтесь щасливі», – і стала замисленим полем
На цілу планету, на всі покоління й віки.

ПРИТЧА ПРО МАМУ

Молода Мати тільки ступила на шлях материнства. Тримаючи малюка на руках і посміхаючись, вона задумалась: «Як довго триватиме це щастя?» А Янгол промовив до неї: «Шлях материнства довгий і важкий. І ти постарієш, перш ніж досягнеш кінця його. Але знай, кінець буде кращим, ніж початок». Та молода Мати була щаслива і не могла припустити, що може бути що-небудь краще, ніж ці роки. Вона гралась зі своїми дітьми і по дорозі збирала для них квіти, купала їх у потоках чистих вод; і сонце їм радісно світило, і молода Мати кричала: «Ніщо не може бути більш прекрасним, ніж цей щасливий час!» І коли настала ніч, і почалася буря, і в темряві не видно було дороги, а діти тремтіли від страху і холоду, Мати обняла їх, притиснула близько до серця і вкрила своїм покривалом ... І діти сказали: «Мамо, ми не боїмося, тому що ти – поруч, і нічого страшного статися не може».

І коли настав ранок, вони побачили гору поперед себе. Діти стали підніматися вгору і стомилися ... І Мати теж була стомлена, але весь час казала дітям: «Потерпіти: ще трохи, і ми – там». І коли діти піднялися й досягли вершини, вони сказали: «Мамо, ми ніколи б не зробили цього без тебе!»

І тоді Мати, лягаючи вночі, подивилась на зірки і сказала: «Це – кращий день, ніж минулий, оскільки діти мої дізналися про силу духу перед обличчям труднощів. Вчора я дала їм хоробрість. Сьогодні я дала їм силу».

І наступного дня з'явилися дивні хмари, які затемнювали землю. Це були хмари війни, ненависті і зла. І діти шукали в темряві свою Матір ... а коли натрапили на неї, Мама сказала їм: «Підніміть свої очі до Світла». І діти подивилися й побачили вище цих хмар вічну славу Всесвіту, і це вивело їх з темряви.

І тієї ночі Мати сказала: «Це – найкращий день з усіх, оскільки я показала моїм дітям Бога».

І дні проходили, і тижні, і місяці, і роки, і Мати постаріла й трохи згорбилась ... Але діти її були високими і сильними, сміливо йшли життям. І коли шлях був дуже важкий, вони піднімали її і несли, оскільки вона була легка, як пір'їнка ... І нарешті вони піднялися на гору, і вже без неї змогли побачити, що дорога буде біла, а золоті ворота широко відкриті.

І Мати сказала: «Я досягла кінця мого шляху. І тепер я знаю, що кінець кращий, ніж початок, тому що мої діти можуть йти самі, а їх діти – за ними».

І діти сказали: «Мамо, ти будеш завжди з нами, навіть коли пройдеш крізь ці ворота». І вони стояли і спостерігали, як вона продовжувала йти сама і як ворота закрилися за нею. І тоді вони сказали: «Ми не можемо бачити її, але вона все ще з нами. Мама, подібна до нашої, – більше ніж пам'ять. Вона – Жива Присутність...»

Ваша Мама – завжди з вами ....: Вона в шепоті листя, коли ви йдете по вулиці, це – запах ваших недавно випраних шкарпеток або відбілених простирадел, це – прохолодна рука на чолі, коли вам недобре. Ваша Мама живе всередині вашого сміху. І вона – кристалик в кожній краплі вашої сльози. Вона – те місце, куди ви прибуваєте з Небес, – ваш перший будинок, вона – карта, за якою ви прямуєте кожним своїм кроком.

Вона – ваша перша любов і ваше перше горе, і ніщо на землі не може розділити вас. Ні час, ні місце ... ні навіть смерть! ■

25-РІЧЧЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ДЕРЕВ'ЯНОГО ХРЕСТА НА ЗОЛОЧІВЩИНІ

(Розповідь про встановлення дерев'яного хреста жителями х. Цици (с. Ремезівці, Золочівський р-н) на славу Божу, на честь відродження Христової віри в Україні в 1990 р.)

Володимир ГАЛУШКА

«Ти наш могутній покров, Пресвятий Хресте Христовий!
Освяти нас Твоєю силою, щоб ми з вірою і любов'ю тобі поклонялись».

Хрест завжди скріплює віру в серці християн. Він з нами нерозлучний в родинах, в побуті, на роботі, на чужині. В рідному краю його ставлять біля домівок, доріг, він красується на наших церквах, святинях, монастирях, на могилах батьків, рідних, на висипаних курганах і могилах борців за волю України.

Пошануванням могил наших рідних та тих, що загинули за волю України, жертвуванням за них молитов і Служб Божих виявляємо любов до них і рівночасно поклоняємось животворному Хресту Спасителя.

Минуло 25 років, як більшовицький режим перестав тримати людей в рабстві, отруювати їх духовно брехливими вигадками про шкідливість релігії. Беззаконні слідства, терор, тюрми, Сибір… Вивозили численних патріотів, мирних людей. Знищували культурні надбання, церкви, монастирі. Прийшов час, і, з ласки Божої, на хвилі духовного відродження й пробудження народу проголошено державу Україну, вийшла з підпілля УГКЦ. Люди почали відроджувати рідну Церкву: відновлювали храми, біля доріг знову ставили хрести, які колись валили комуністи, і не забували про героїв, що боролись за Батьківщину, висипали кургани з хрестами й табличками з написами про них.

На другий день Зелених свят 1990 р. біля поля могил на х. Цици поблизу с. Ремезівці та с. Підгір'я освячено хрест з нагоди відродження ГКЦ в Україні. Старожили пам'ятали, що недалеко хутора на краю поля були залишки могильних плит з часів давнини, мабуть, ще із козаччини, татарських погромів навколишніх населених пунктів: Пригата, Богутин, Торгів, Розгадів. На наших теренах за рідну землю віддавали життя мешканці Підгір'я, Ремезівців, Шпиколос. Після ІІ Світової війни режим замовчував так звану «Шпиколоську трагедію». На Великдень у 1944 р., коли горіло с. Шпиколоси, німецько-польські шовіністи оточили мирних селян і не випускали нікого. Багато загинули, а решту – близько 150 осіб – вивезли на роботу в Німеччину. Ще за два дні молоді хлопці з Волині разом з місцевими чергували біля плащаниці в церкві с. Підгір'я і за 5 кілометрів бачили вогняну заграву в стороні Шпиколос, тоді пішли на допомогу, не вагаючись. На підході до села попали у засідку – 13 молодих хлопців загинуло. Їх похоронили в Підгір'ї у братській могилі на цвинтарі. Після пожежі у Шпиколосах не залишилось майже нікого. Не було кому навіть померлих поховати. На допомогу прийшли жителі Ремезівців. Допомагали підводами, житлом.

Слід сказати про героїчний спротив окупантам-енкаведистам з 1944 р до 1953 р. хлопців самооборони з Підгір'я. Більшість з них віддали своє молоде життя за Батьківщину. Троє братів моєї бабці Параскевії з х. Цици, Іван, Григорій і Петро зі своїм сином Петром, загинули за Україну. Петра вбили ще на Маківці, Івана й Григорія замордували в замку, а син Петро загинув у рядах героїв УПА в

Херсоні. Григорій був застрелений на війні в Німеччині.

Але повернімось до хреста, який поставили жителі Циців на полі могил край дороги. Після Служби Божої на Зелені свята з вірою в серці, молитвою й піснями на устах люди процесійно вирушили з церкви в Підгір'ї до місця встановлення хреста. Очолив похід о. Мелетій Батіг, ЧСВВ, який першим після відродження УГКЦ відправляв Служби Божі в Підгір'ї та Ремезівцях і одночасно перебував у Золочівському монастирі Отців Василіян. Зібралося багато людей. Після Молебня відбулося освячення хреста. О. Мелетій виголосив повчальну промову, нагадуючи всім, що ми саме з ласки Божої дочекалися відродження віри батьків.

Через 10 років відбувся ювілейний процесійний похід з Підгір'я до хреста – на чолі з о. Тарасом Олійником, ЧСВВ, професором богослов'я з Бразилії, від якого ми отримали батьківське благословення на краще майбутнє Церкви. Слід зауважити, що в перших рядах процесії з хоругвою йшов майбутній о. Віталій, теперішній редактор часопису «Місіонар», який походить з цього хутора. Ще тоді в його серці загорілось покликання до монашого життя.

У 2010 р. нововисвячений о. Віталій приїхав, щоб відслужити свою першу Службу Божу у рідному селі. Виходячи процесійно з рідної хати до храму, отримав благословення батьків. А проходячи біля славного історичного хреста, усі побожно зупинилися на коротку молитву і благословення, з трепетом у душі пригадуючи, як 10 років тому цей священик ще дитиною ніс сюди хоругву.

Цей хрест був і є не лише пам'яткою відродження віри в нашому краю, але могутнім знаком перемоги над темрявою і в теперішньому житті для всіх, хто проходить чи проїжджає повз нього. Тож нехай розп'ятий і воскреслий Спаситель своїми зараненими руками обійме з цього хреста кожного, хто шукатиме в Ньому потіхи та відради. ■

НАЙВІДОМІША МОЛИТВА МАТЕРІ ТЕРЕЗИ

† Ісус – дорога, істина і життя †

†...Коли я голодна,
пришли мені того, кого я можу нагодувати
†...Коли я спрагла,
пришли мені того, кого я можу напоїти
†...Коли мені холодно,
пришли мені того, кого я можу зігріти
†...Коли я в печалі,
пришли мені того, кого я можу втішити
†...Коли мені буде заважко нести свій хрест,
пришли мені того, кому я зможу послужити
†...Коли мені буде потрібен час,
пришли мені того, кому буде потрібна моя увага
†...Коли мені буде важко на серці,
пришли мені того, кого я змусила б посміхнутися
†...Коли я відчую невпевненість,
прийшли мені того, кого я можу похвалити
†...Коли мені буде потрібна підтримка,
пришли мені того, про кого я можу подбати
†...Коли мені буде потрібно розуміння,
пришли мені того, хто потребує розуміння з мого боку
†...Коли я буду думати тільки про себе,
приверни мої думки до тих, хто добрий
†...Коли я збіднію, прийшли мені нужденного
†...Коли очі мої перестануть бачити святе,
дозволь мені побачити Христа в очах кожного,
кому я подаю їжу.

Джерело: Радіо Ватикан

Кількість католиків у світі зростає

За даними «Щорічника статистики Церкви за 2013 рік» станом на 31 грудня 2013 р. можна підкреслити важливі моменти присутності та діяльності Католицької Церкви у 2989 церковних структурних одиницях в усьому світі.

У період між 2005 та 2013 роками кількість охрещених католиків у світі зросла на 12% і на кінець звітного періоду становила 1 млрд. 254 мільйони, що становить 17,7%. Однак, динаміка є дуже відмінною залежно від континентів, а найбільше зростання показала Африка, де кількість католиків зросла на 34%.

Станом на кінець звітного періоду у світі нараховувалося майже 415 тисяч священиків, кількість яких за рік зросла на 0,3%, в той час, як у Північній Америці та Європі відзначено понад відсоткове зменшення. Хоча саме у Європі, де проживає менше, ніж 23% католиків, зосереджено майже 45% священиків. На 1% в період між 2005 та 2013 рр. зросла кількість монахів, що не є священиками. Майже на 9% за цей час у загальносвітовому вимірі зменшилася кількість черниць, але на 18% зросла їхня кількість у Африці та на 10% – в Азії. ■

Джерело: CREDO

Відійшов до Господа о. Василь Поточняк

15 квітня 2015 р. в італійському місті Брешія на 42-му році життя відійшов у вічність о. Василь Поточняк, виконавчий секретар Пасторально-міграційного відділу УГКЦ, перший національний координатор душпастирства для українців в Італії.

Лікарі діагностували о. Василю Поточняку онкологічну хворобу, після довгої боротьби священик відійшов до Господа у присутності родини і друзів.

О. Василь народився 1973 р. в с. Лімна на Львівщині. У 1996 р. закінчив Люблінський католицький університет, викладав у Дрогобицькій духовній семінарії, очолював Комісію у справах молоді Самбірсько-Дрогобицької єпархії УГКЦ. З 2000 р. навчався в Папському східному інституті в Римі. Починаючи з 2001 р., опікувався українцями Італії, а згодом, після створення Пасторально-міграційного відділу – українцями-емігрантами в європейських країнах, де не було структур УГКЦ. ■

Джерело: CREDO

Щодо «єдиної Української православної церкви»: статистика

Кількість вірян УПЦ Київського патріархату в Україні удвічі більша, ніж Московського.

Більшість населення України зараховує себе переважно до Православної Церкви Київського патріархату – 44%; до УПЦ МП себе зарахували 21%, до УГКЦ – 11%; ще 8% – то вірні інших конфесій та релігій, а 9,5% – атеїсти. Такі дані соцопитування, проведеного на замовлення Міжнародного центру перспективних досліджень.

Загалом в Україні ідею створення єдиної Помісної Православної Церкви підтримують 28%, проти виступають 14% і байдуже ставляться 35%; крім того, 23% не мають визначеної думки щодо цього. Стосовно визнання якоїсь конкретної Церкви, яка могла би претендувати на буття «єдиною Церквою українського народу», то найбільший відсоток голосів відданий УПЦ Київського патріархату – 37%. У Галичині «Церквою українського народу» вважають Греко-Католицьку, а УПЦ Московського патріархату не визнали «єдиною українською» в жодному з регіонів.

За 2014 рік кількість вірних Київського патріахату (32%) в Україні перевищила кількість вірних УПЦ МП (25%). Усього опитано 4413 респондентів. ■

Джерело: CREDO

В Україні заборонили пропаганду комунізму

9 квітня Верховна Рада прийняла закон про засудження комуністичного та нацистського тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їх символіки. За прийняття цього закону проголосували 254 народні депутати.

Згідно із прийнятим законом, Верховна Рада визнала комуністичний та націонал-соціалістичний (нацистський) тоталітарні режими в Україні як злочинні, заборонила публічне заперечення злочинного характеру цих тоталітарних режимів, публічне використання та пропаганди їхньої символіки.

Автором цього законопроекту виступили 13 народних депутатів, серед яких Юрій Луценко, Олег Ляшко, Юрій-Богдан Шухевич та інші. ■

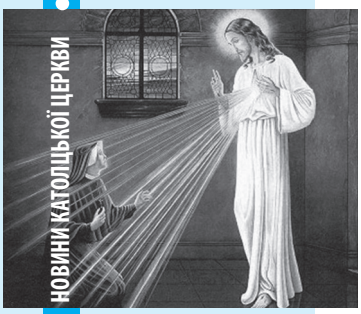

Джерело: Радіо Ватикан

Папа проголосив Святий Рік Божого Милосердя

У суботу, 11 квітня 2015 р, у Ватикані в навечір'я Неділі Божого Милосердя – свята, встановленого святим Іваном Павлом II і включеного в церковний календар на неділю після Пасхи – Папа Франциск проголосив надзвичайний Святий Рік Божого Милосердя прочитанням вибраних уривків Папської Булли, яка має назву «Misericordiae vultus» – «Обличчя милосердя».

«Дорогі брати й сестри, я часто задумувався над тим, як Церква може вчинити очевиднішою свою місію бути свідком милосердя, – сказав він. – Це шлях, який розпочинається з духовного навернення. І ми повинні ступити на цей шлях. Саме тому я вирішив проголосити Надзвичайний Ювілей, у центрі якого буде Боже милосердя. Це буде Святий Рік Милосердя. Ми бажаємо прожити його у світлі Господнього слова: «Будьте милосердні, як Отець» (пор. Лк 6:36).

Цей Святий Рік розпочнеться на празник Непорочного Зачаття цього року та завершиться 20 листопада 2016 року. ■

Джерело: CREDO

Шведський пастор хоче стати католиком

Повідомлення, що шведський пастор Ульф Екман стане католиком, було подібне до землетрусу, який викликав цунамі у пресі. А що зробили вірні заснованої ним церковної спільноти? Простягнули руки і поблагословили його.

Коли у березні 2013 р. вони прийшли на молитву, то не сподівалися, що засновник їхньої Церкви повідомить про свій перехід на католицизм. Ульф Екман 30 років очолював релігійну спільноту (в протестантській традиції вони всі звуться «Церквами») харизматичної Livets Ord («Слово життя») і став засновником руху, до якого належало загалом близько тисячі подібних церковних спільнот у світі.

Якось пастор вибрався на прогулянку околицями Єрусалима, де він мешкав з дружиною три роки. Побачив старе оливкове дерево у жалюгідному стані. Зупинився біля нього й почув у серці слова: «Поглянь на нього. Воно мертве». Він подивився і погодився. Тоді знову почув у серці голос: «Подивися уважно». Дерево тільки здалеку виглядало мертвим. На галузках виявилося повно листочків. Він зрозумів, що то Святий Дух, там, в Ізраїлі, повчає його, аби ніколи ні про кого не говорив, що хтось мертвий. ■

«ТАМ ДЕ Є ЛЮБОВ І ДОБРОТА – ТАМ Є БОГ»: УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЛИКДЕНЬ У ЛІСАБОНІ

Олена СТЕПОВА

Особливим чином переживали віряни УГКЦ у Португалії 40-денний Великодній Піст. Зокрема в Патріархаті Лісабону, де координатором Капеланії Матері Божої з Назарету є о. Микола Ярема, ЧСВВ; в цьому служінні йому допомагають співбрати в монашестві о. Ілля Фіголь, ЧСВВ, та о. Бернард Підгірний, ЧСВВ. Отці звершують своє служіння в різних містах Португалії: Лісабон, Аленкер, Калдаш да Раїнья, Кашкайш, Сінтра. Раз на місяць служать також у Коїмбрі, що за двісті кілометрів на північ від столиці. І скрізь вони користуються великою повагою, авторитетом. Люблять прихожани своїх духовних наставників.

Українська діаспора, передусім тут, на краю Європи, завжди із задоволенням зустрічає гостей, особливо з України. Так сталося й тепер, коли перед Квітною Неділею всі радо зустріли о. Йосафата Хаймика, ЧСВВ, ректора ВІФБС ім. Йосифа Велямина Рутського, що в Брюховичах біля Львова. З отцем Йосафатом приїхали також брати-студенти: Степан Дуда, ЧСВВ, з першого курсу, Макарій Мазурака, ЧСВВ, з другого курсу і Павло Долішний, ЧСВВ, з четвертого курсу.

В учасників реколекцій, які цього року торкалися теми богопосвяченого життя, залишаються приємні враження від чудового співу ченців під час богослужінь, а також від проповідей о. Йосафата, який так емоційно й вдало веде бесіду, наче переносить слухачів на місце події, про яку оповідає. Цікавими були науки о. Йосафата, в яких він часто наголошував, що Господь – найкращий Учитель на землі. Ми повинні пам'ятати про Нього і про Його вчення, щоб не перетворитися на юрбу… Проповідник спонукав до роздумів, ставлячи запитання: Які наші відносини з Богом? Де наше місце? Чи можливо прожити своє життя так, як цього хоче Господь?

Між іншим, о. Ректор зазначив, що без Бога ми не зможемо гідно пройти нашою життєвою дорогою… Бог хоче нам товаришувати і вимагає змін… Він кличе нас… Та чи є Він у наших серцях? Чи готові ми сьогодні піти за його покликом? Кожна з проповідей була повчальною і цікавою. Під час реколекцій ми багато дізналися про початок монашого життя: про першого засновника монастиря св. Пахомія, монашого законодавця св. Василія Великого, св. Венедикта та інших відомих подвижників. Монахи, присвячуючи своє життя Богові, стають його дітьми. Задовольняються малим, склавши св. Обіти Послуху, Чистоти й Убожества. Також о. Йосафат наголосив, що окремим даром Церкви є Пресвята Євхаристія, що кормить тіло й очищає душу. На завершення кожної зустрічі ми вивчали щораз нові канти Тезе, які з радістю всі співали.

Запитала я в молодих семінаристів: яка ваша мета приїзду в Португалію? Брат Павло зокрема сказав: «Підтримати українську діаспору протягом Страсного тижня, показати, як відбуваються в цей час богослужіння в монастирі». Брат Макарій відповів: «Допомогти отцям у служінні, допомогти прихожанам приготуватися, зокрема в співі, до свята Христового Воскресіння». Брат Степан додав: «Хочемо допомогти організувати великодні гаївки, побувати в святому місці об'явлень Богородиці – Фатімі, ознайомитися з культурою Португалії».

Брати разом з о. Йосафатом брали участь в богослужіннях в різних містах, якими опікуються наші священики, й радували своїм прекрасним співом прихожан. Гарно пройшло свято Великодня, з піднесеним настроєм ми святкували Воскресіння Господнє.

Чудовий відпочинок підготували нам наші гості з України. Це наші українські гаївки – радували як дорослих, так і малих. Різноманітними були розваги. В монастирському саду отців-фрацискан, де проходили святкування, довго лунали пісні, веселий сміх, проводили ігри … Таким чином отці й брати-василіяни подарували нам справжню Великодню радість і святковий настрій. Додому поверталися трохи втомлені, але щасливі.

Ми щиро вдячні нашим отцям і нашим гостям з України за організацію свята, за цікаві проповіді, науки й за чудовий спів. Щастя всім і міцного здоров'я! Нехай Воскреслий Господь Ісус допомагає всім нам іти якомога кращою дорогою життя!

Де ти, Ісусе? Об'явись мені, шукаю тебе.
Я шукаю тебе від вечора до ранку,
Об'явись мені, мій світанку.
Ти тут, Ісусе… ■

Лісабон, Португалія, Великдень 2015

Владика Василій (Тучапець): «НАШЕ СУСПІЛЬСТВО НА СХОДІ УКРАЇНИ ПРОХОДИТЬ ШЛЯХ ХРИСТИЯНІЗАЦІЇ»

Про служіння Української Греко-Католицької Церкви на Сході України, про труднощі і плани розбудови Харківського екзархату розмовляємо з владикою Василем (Тучапцем), екзархом Харківським УГКЦ.

2 квітня минулого року було створено Харківський Екзархат, шляхом поділу Донецько-Харківського Екзархату. Якщо оглянутися, то яким цей рік був для вас? Чим він вам особливо запам'ятався?

Справді, 2 квітня Столиця Апостольська проголосила створення Харківського Екзархату нашої Церкви. До цього Екзархату ввійшли три області: Харківська, Полтавська і Сумська.

Перший рік був роком знайомства зі священиками, монашими спільнотами, а також вірними, які відвідують наші каплички, щоб побачити, чим живуть наші парафії, які в них потреби, що можна зробити, щоб вони розвивалися і булим живими парафіями. Але разом з тим, цей рік був багатий на різні події, зокрема 25-ліття легалізації нашої Церкви, до відзначення якого ми теж долучилися, взявши участь у загальноцерковній прощі до Зарваниці. Також у Харкові ми відслужили Урочисту Святу Літургію, на якій дякували Богові за дар свободи для нашої Церкви та нагородили осіб, які зберігали вірність УГКЦ у підпіллі: родичку бл. владики Никити Будки Зоряну Іващенко (її прабабця та мати владики – рідні сестри); і Тараса Барана – сина греко-католицького священика о. Василя Барана, який страждав за віру, пройшов сталінські табори і не зрадив своєї Церкви, не відрікся Христа. Повернувшись із заслання, він підпільно продовжував служити вірним, а після легалізації нашої Церкви повернувся до с. Цебрів на Тернопіллі, де був парохом ще до таборів.

Ще однією важливою подією цього року була Ad limina apostolorum, коли єпископи нашої Церкви у лютому відвідали Римські святині, поклонилися мощам святих апостолів Петра і Павла, служили Св. Літургії в чотирьох великих базиліках Риму та в нашому соборі

Святої Софії. Крім цього, ми щодня відвідували різні конгрегації, знайомилися з діяльністю Римської Курії та обговорювали питання актуального стану і розвитку нашої Церкви. І без сумніву, найважливішою подією нашого перебування у Римі була зустріч зі Святішим Отцем Франциском. Це була незабутня подія, коли під час спілкування зі Святішим Отцем можна було відчути велику скромність і разом з тим глибоку духовність та цілковиту довіру до Бога Папи Франциска, а крім того – його турботу про тих людей, які терплять. Папа цікавився ситуацією на Донбасі, де йде війна, де гинуть і страждають люди, а особливо діти. Він розпитував про те, як наша Церква допомагає людям, що знаходяться у зоні бойових дій, а також вимушено переселеним особам. Можна було відчути, як щиро Папа переживає за тих людей, які терплять. В кінці нашої зустрічі Глава нашої Церкви Блаженніший Святослав подякував Папі за молитву і підтримку нашого народу в цей непростий час та запросив Святішого Отця відвідати Україну.

Харківський екзархат охоплює досить великі території трьох областей України. Як виглядає служіння УГКЦ на цих теренах?

У нашому Екзархаті служать чотирнадцять священиків, з них десять жонатих, два неодружених та двоє монахів-василіян. Тут працюють також сестри святого Йосифа в Харкові, які займаються катехизацією дітей, молоді та старших, а також сестри милосердя святого Вінкентія у с. Деменки Полтавської області, які ведуть будинок для сиріт і опікуються чотирма дітьми. Є ще сестра Світлана, яка доглядає за Покровським храмом монастиря Отців Василіян у Покотилівці. Загалом небагато священиків та парафій на такій великій території.

Найстаршим осередком нашого Екзархату є Свято-Покровський василіянський монастир у смт. Покотилівка біля Харкова. Минулого року він святкував ювілей – 20-річчя від заснування. Там знаходиться єдиний храм на території Екзархату, бо решта священиків служать у капличках або вагончиках.

Отож, умови служіння священиків нелегкі. Їх можна порівняти до апостольських часів. Тому важливим є підтримати священиків, їхній ентузіазм та апостольську ревність.

Також вірні нашого Екзархату з різних місцевостей звертаються з проханням про реєстрацію громад в їхніх містах. Це відкриває нові можливості для розвитку Церкви.

Ви сказали, що першим осередком нашої Церкви на Харківщині був Покотилівський монастир, хто розпочинав там працю?

Першим ігуменом монастиря був о. Онуфрій Репецький, ЧСВВ. Він пережив найважчі часи: його переслідували, йому погрожували, робили різні провокації. Але отець, з Божою допомогою, перейшов ці випробування. Він сформував громаду в Покотилівці і здобув там великий авторитет серед людей. Зараз ігуменом монастиря є о. Йосиф Щур, ЧСВВ, який продовжує працю о. Онуфрія. Монастир далі активно розвивається. На богослужіння до Свято-Покровського монастиря приїжджають люди з Харкова та з інших міст області. Цей монастир справді є духовним осередком у нашому Екзархаті.

Як складаються Ваші стосунки з місцевою владою, вона сприятливо ставиться до УГКЦ чи блокує її ініціативи?

Відносини з державною владою є добрими. Я назвав би їх партнерськими, відкритими і конструктивними. Нас разом з іншими конфесіями завжди запрошують на різні заходи, такі як День соборності, День незалежності, День пам'яті жертв Голодомору чи інші.

Окрім Вас у Харкові служать Архиєреї інших конфесій. Чи співпрацюєте ви і в яких питаннях?

Між Церквами в нас також складаються дружні та братерські відносини, ми підтримуємо зв'язки з архиєпископом УАПЦ Ігорем

(Ісіченком), владикою УПЦ (КП) Митрофаном (Бутинюком) та, звичайно, єпископом РКЦ владикою Станіславом (Широкорадюком). Владика Станіслав запрошував нас на храмове свято Успіння Матері Божої, на святкування Різдва Христового. Владики також були присутні і на моїй інтронізації, і на нашому храмовому святі св. Миколая.

Цього року ми організовували у Харкові тиждень молитов за єдність Церкви. У цій спільній молитві брали участь владики і вірні різних конфесій, за винятком УПЦ (МП). Але ми є відкритими і запрошуємо всі конфесії на спільні зустрічі чи молитви. З митрополитом УПЦ (МП) Онуфрієм(Легким) ми зустрічалися на спільних заходах, які організовувала державна влада, але не було ще можливості ближче познайомитися.

Які найбільші труднощі має Харківський екзархат на цьому етапі?

Найперша трудність, що ми не маємо храмів. А храм – це місце спілкування людини з Богом, єднання з Господом у Святих Тайнах. Наші священики моляться у капличках чи вагончиках. Тому тепер працюємо над тим, щоб у кожній нашій парафії був храм. І друге питання – це матеріальне забезпечення священиків. Чим більша парафія, тим легше їй утримати священика.

Зараз на деяких наших парафіях тривають будівельні роботи: будуємо храм у Харкові, який буде кафедральним собором. Також тривають будови храмів у Люботині Харківської області та в Кременчуці на Полтавщині. Плануємо ще розпочати будівництво у самій Полтаві, у смт. Білики, реконструювати каплицю у с. Деменки (Полтавської області). Не вистачає також приміщень для катехизації.

На Сході України досить мало знають про УГКЦ і часто запитують, чим ваша Церква відрізняється від інших?

Зараз багато людей цікавляться нашою Церквою, не раз висловлюють повагу до неї. Коли мене запитують на Сході, чим ваша Церква відрізняється від інших, зокрема від Православної, я відповідаю, що наша Церква своїм початком завдячує великому князю Київському Володимирові – Хрестителю Русі. До речі, цього року ми відзначаємо 1000-ліття від його переставлення. Після хрещення Русі в 988 році утворилася Київська Митрополія у складі Константинопольського Патріархату. Тоді Церква Христова була ще єдиною, адже розкол наступив згодом. І ось у 1596 році на синоді в Бересті, Православна Київська Митрополія уклала унію з Римським Апостольським Престолом, тобто змінила юрисдикцію, вийшла з підпорядкування Константинопольського патріарха і визнала верховенство Папи Римського, тобто відновила Євхаристійне сопричастя з Римською Церквою, при цьому зберігаючи свою східну Візантійську традицію: Літургію, богослов'я, обряди та звичаї. Наша Церква не відрізняється від Православної ні богослужінням, ні обрядами, а лише підпорядкуванням. Слід зазначити, що саме наша Церква зберегла апостольське спадкоємство Київської Митрополії.

Від приналежності до Вселенської Церкви, наша Церква нічого не втратила, а лише здобула. По-перше, Церква зберегла Київську традицію і, попри різні сприятливі чи несприятливі історичні періоди, залишилася і є українською. По-друге, підвищився освітній рівень духовенства. По-третє, через катехизацію та євангелізацію дітей, молоді і дорослих покращується знання Слова Божого та поглиблюється віра народу. А це змінює все суспільство, воно проходить етап християнізації. Це особливо актуально на Сході України та для всіх нас, які вийшли з Радянського минулого і повинні пройти цей шлях. Ми вважаємо себе християнами, але в щоденному житті в поведінці, в манерах ще далекі від того, щоб носити це почесне звання. І завдяки невтомній апостольській праці Церкви стара радянська людина поступово змінюється на нову – християнина-українця. ■

Розмову вела Уляна СТЕЦІВ-ТИМЧУК

ДВАДЦЯТЬ ЧОТИРИ ДНІ В ЗОНІ АТО
(Із щоденника капелана, ЧСВВ)

Поїзд Івано-Франківськ–Київ. Нас проводжає наша молодь. Ми сіли в купе з братом-монахом. Доїхали до Києва без пасажирів. Дяка Богові! З Києва через півгодини потяг до Слов'янська (о 06:49). Перейшли через перон. Чекали на нашого отця з Києва: він мав вручити нам посвідчення в зону АТО, яке йому день перед тим передали з Департаменту. У Києві колапс, пробки, падає густий сніг. Отець не міг завести свою машину, тому приїхав на таксі… Я взяв у нього посвідчення, подякував і побіг до вагона. Щойно заскочив у вагон, як двері зачинилися і поїзд рушив. Цивільних людей мало, зате багато військових.

СЛОВ'ЯНСЬК.

День 1

Приїхали в Слов'янськ о 13:00. Зустрів нас на вокзалі майор (я його називаю Серьога). Хлопці всі в чорному. Привезли нас до тимчасового місця дислокації. Це колишній коледж, де перед нами жили сепаратисти. Нас поселили в одній маленькій кімнаті, де два ліжка, стіл і крісло. Умови погані, особливо туалет, який навіть описати неможливо. Він на вулиці, загальний. Воїнів Національної гвардії приблизно 150. В минулому це спецназ. Служать за контрактом. Їх основна частина дислокується на Вінниччині, в місті Калинівка. Сніданок о восьмій, потім (о тринадцятій) обід, о дев'ятнадцятій – вечеря.

Їмо в наметі, годують добре: на сніданок макарони по-флотськи, чай. В обід на перше – смачний суп і перловка, або ячмінна каша з кабачками, на вечерю – гречка з кабачками. Лазня в сусідній палатці. Води теплої нема, лише холодна, яка час від часу пропадає.

Зустріли нас добре. О 16-ій ми відправили в кімнаті приватну Службу Божу. Після вечері о 20:00 було загальне зібрання, де майор нас представив перед всім особовим складом. Я їм розказав про нашу місію: звідки ми, для чого приїхали, коротко познайомив зі своєю біографією, з покликанням. Все було добре, гвардійці уважно слухали. Більшість з них – із Вінниччини та Хмельниччини. Всі вони «православні християни». Сказав їм, що вони можуть у будь-який час до мене заходити, ділитися пережитим, наболілим. Вночі трохи змерзли.

День 2

Встав о сьомій ранку. Помився в холодній воді і пішов з братом-монахом на сніданок. Макарони по-флотськи, смачні... Опісля допомагав чистити бетеер (БТР – бронетранспортер) і подавав патрони до магазинів. У моїй присутності хлопці старалися не вживати поганих слів. Увечері відправили Службу Божу. Після вечері я подався в гості до хлопців, грав їм на гітарі, співав, розказував про нашу Церкву. Вони живуть у так званих «казармах» – по двадцять чоловік, ліжко біля ліжка, а поруч вся їхня зброя. Опісля повернувся з гітарою до своєї кімнати, і до нас прийшли офіцери. Ми з ними розмовляли, розповідали різні історії. Вони задавали різні запитання про монаше життя. Було дуже весело. Я зрозумів, що капелан має бути присутнім поруч зі солдатами. Не чекати, що хтось прийде, бо не прийдуть, встидаються, а треба першому йти до них, увійти в довіру, а вже тоді вони самі будуть приходити.

День 3

Рано-вранці ми поїхали з майором в АТЦ (Антитерористичний центр), де нас познайомили з двома священиками. Один греко-католик з Дрогобича, а другий автокефальний зі Львова. Обидва – Михайли. Вони духовно обслуговували національних гвардійців з АТЦ, що перебували неподалік – за декілька кварталів. Умови їхнього проживання набагато кращі, ніж у нас.

Обід був дуже смачний. Перед вечерею ходив митися в душ. Це дві палатки, з'єднані між собою маленьким проходом. В першій роздягалка, а в другій два крани, вода гарячуща. Помився, аж легше стало. Після вечері я грав воякам на гітарі, розказував про нашу віру. О дев'ятій була Служба Божа, потім щира розмова з хлопцями. Спав добре, тільки трохи було холодно.

День 4, неділя

О восьмій – Служба Божа, проповідь, відтак сніданок. В одинадцятій ми з братом-монахом вирушили посвячувати бетеери. Ко-

мандир роти – дуже класний капітан на ім'я Микола, під його командуванням чотири бетеери (БТР-4) та один бетеер, що служить як швидка допомога (БММ).

Погода була сонячна. Посвятивши воду та покропивши бойові машини і весь особовий склад, ми кожному з членів екіпажу дали вервички і образки Ісуса й Марії. Всі були дуже задоволені. Перед обідом до мене зайшов Максим на розмову. У сльозах розповідав мені про свою службу в АТО. Воює з літа, був у самому пеклі, стріляв, убивав ворогів. У нього сім'я: дівчинка-підліток чотирнадцяти літ і ще одна донечка родилася... Розказував про загиблих друзів і ще багато різного. Я його уважно вислухав, він подякував і сказав, що ще прийде на розмову. Розмовляв також з хлопцями в караулі. В загальному всі вони далекі від Бога, але вірять, що Він є, і моляться, як уміють.

Після обіду мене запросили пограти в теніс. Хлопці добре грають, я не здавався… Усі ліки, які мені наготували в Івано-Франківську, я віддав у нашу маленьку санчастину. Це переважно ліки від болю, джгути, бинти та інше... Тим часом брат монах з мого благословення поїхав до Артемівська, де наш отець мав забрати його машиною до монастиря в селі Званівка. Скільки буде брат у Званівці, не знаю, але я його благословив на цю подорож, тим більше, що він там ще не був.

Завтра або післязавтра має бути виїзд на блокпости. Хлопці розказують, що вони майже через день туди їздять. Наших вервичок і кни-

жок, що ми залишили на поверхах, стає дедалі менше. Хлопці беруть собі, читають, а вервички використовують як обереги. Всі молоді – від 18 до 37 років. Може, є і старші, всіх не знаю, у багатьох волосся сиве. Прийшов до мене на розмову молодий солдат Альоша. Розмовляли з ним дві години. Я йому розказав про значення Сповіді, він погодився, і я висповідав його.

Увечері помолився на вервичці, вмостився на сон, але заснути тяжко, бо всі допізна ходять, бігають, густо накурено, дихати нема чим, та й матюки дошкуляють…

День 5

Падає сніг, холодно. Ополудні відправив Службу Божу, на якій був присутній Альоша, якого я вчора посповідав. Він прийняв Причастя і був дуже щасливий. В третій годині, після обіду, я пішов з ним у спортзал, де займався спортом, грав у теніс . Там я ще більше зійшовся з хлопцями. Деякі дивувалися, що «монах-батюшка» піднімає штангу, грає в теніс... Опісля я помився в холодній воді і читав книжку. Лазня буде завтра. Казали хлопці, що навідаються на розмову, чекаю...

Брат-монах, що у Званівці, дзвонив, казав, що все добре, коли приїде – не знає.

День 6

Вранці я відправив Службу Божу. Довідався, що після сніданку всіх моїх знайомих хлопців відправляють під Дебальцеве, в саме пекло. Два бетеери, один «Кугуар», КрАЗ із солдатами вирушають на допомогу під Дебальцеве. Просився і я, хлопці не проти, але командир полку оперативного призначення полковник М. заборонив мені їхати: каже, що це дуже небезпечно. Я його розумію, мені ж не можна брати зброю, а він за мене відповідає. Тут не йдеться про геройство, просто туди їдуть ті хлопці, які знають свою роботу. На все воля Божа. Ще мав їхати бетеер «медичний», але не заводився через поламаний стартер, і мої друзі-медики поїхали звичайною швидкою допомогою – на «газелі». Я всіх хлопців особисто благословив на повернення і відслужив Акафіст до Юди-Тадея. На вулиці холодно, мороз – дев'ять градусів. Перед обідом було чути звук гармат. Стріляли по Краматорську. Семеро цивільних і чотирьох військових вбито.

Після обіду мав розмову з хлопцями, які залишилися і стояли на посту. Всі вони дуже класні, щирі. Перед вечерею до мене зайшов Богдан, який розказував, як його Бог рятує від смерті. Він водій бетеера, якого снаряд розбив на куски, а Богдан уцілів. Багато розказував про пригоди на блокпостах. Я його висповідав, і він завтра о пів на восьму буде в мене на Службі Божій.

Повернулися з-під Дебальцевого наші хлопці – всі живі і здорові. Я поїхав на «Кугуарі» (український бронеавтомобіль) в місто. Увечері до мене зайшов на розмову старший лейтенант. Довго я з ним розмовляв. Він також розповідав про свої пригоди. Завтра піде до Сповіді. Ще просилися офіцери на розмову, стукали в двері, але я був зайнятий слуханням сповідей. Скажу правду, що такі розмови-сповіді вимучують більше, ніж Великий піст. Заснути неможливо. Приходив до мене ще один лейтенант. Офіцери один одному розповідають про зустріч зі мною, і вони вже не встидаються йти на розмову. Майже опівночі навідався ще один офіцер. Ніколи не сповідався, говорили з годину. Взагалі кожна розмова не подібна одна до одної. І це дуже цікаво.

День 7

Як завжди, ранкова Служба Божа. Наші хлопці о дев'ятій знову вирушили на трасу Артемівськ – Дебальцеве. Там дуже небезпечно. Я допомагав знімати стартер у медичному бетеері. Перед обідом прогулявся містом. Після обіду на хлібі й воді (я вирішив постити) пішов грати в теніс, опісля помився з офіцерами в лазні, поправ білизну в холодній воді і зараз читаю книжку. Увечері нікого в мене не було, та головне, що всі наші хлопці щасливо повернулися додому. ■

Далі буде…

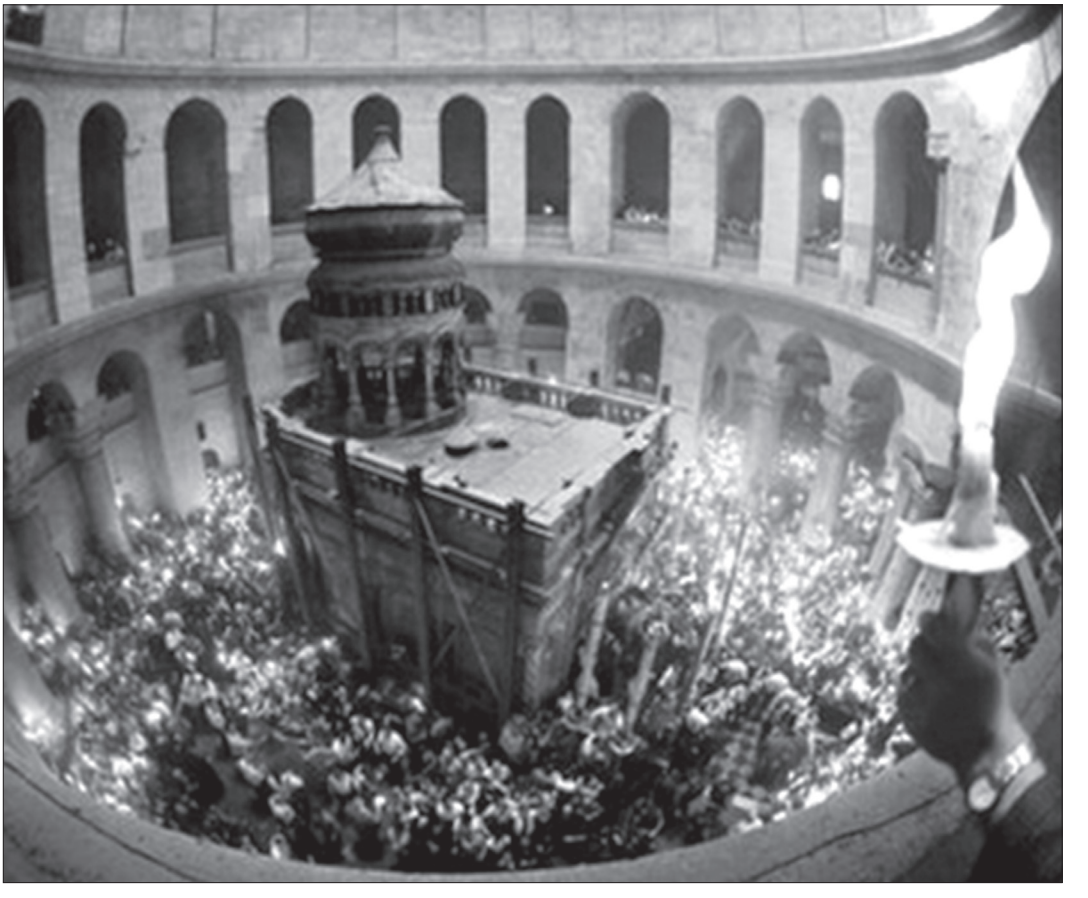

ВОГНІ НАД ГРОБОМ ГОСПОДНІМ

Петро ШКРАБ'ЮК
(З книги "Сто кроків до Храму: невідоме про відоме")

Як і Різдво Христове, так і Великдень, це два найзворушливіші празники для християн, два свята, овіяні духом таїни, дива, зцілюючої надії. Бо все – і народження Спасителя, і Його надзвичайні діяння, і смерть та воскресіння, – це і реальність, підтверджена багатьма свідками-очевидцями, і водночас чудо. Божі закони, а, отже, й закони природи – незмінні. Та інколи Бог допускає деякі відхилення від цих законів – і тоді стається чудо, яке не можна пояснити звичайними словами, не можна проникнути в його таємницю на основі людського досвіду чи знань. Таким

чудом ось уже два тисячоліття є небесне сяйво, яке сходить на гріб Господній в Єрусалимі кожної Великої Суботи перед Великоднем і від якого запалюють свічки всі присутні при цьому священному дійстві. Учасниками цього дійства були і два паломники з української землі з часовим інтервалом більше як шістсот літ; вони яскраво описали свої враження – і про це не завадить розповісти.

Першим відомим українським паломником приблизно у 1106–1108 роках був ігумен Данило – як вважають, з Чернігова, оскільки ріка Йордан нагадала Данилові річку Снов, що протікає на Чернігівщині; проте Снов плине і в Естонії, – а ця країна в княжу добу була частиною Русі. Отож ігумен Данило міг бути і звідти. Але не це головне. Головне те, що отець з Русі коротко й точно описав свою подорож, починаючи з Царгорода, (інша назва – Константинополь, пізніше – Стамбул). А далі – Палестина. «За Божою Благодаттю, – пише Данило, – прибув я до святого міста Єрусалиму і бачив Святі Місця; обійшов я усю землю Галилейську та Святі Місця в околицях святого міста Єрусалима, де Христос, Бог наш, ступав своїми ногами і творив великі чуда... Я все те бачив своїми грішними очима…»

У день Великої П'ятниці Данило попросив єрусалимського князя Балдуїна дозволу і собі поставити лампаду «над Господнім Гробом від імені всієї Руської землі». Балдуїн дозволив. Тоді Данило купив велику лампаду зі скла, налив у неї чистої олії і, роззувшись, вступив до Святого Гробу та поклав світильник там, де колись лежало тіло Ісуса, – у підніжжі. Там уже, в узголів'ї, стояло кадило греків, а посередині – кадило монастиря Святого Сави.

Настала Велика Субота. О шостій годині народ почав юрмитися перед церквою святого Воскресіння. Двері до неї відчинили, коли прибув Балдуїн зі своїм оточенням. Люди увійшли до церкви і почали на весь голос просити: «Господи, помилуй!» О восьмій годині розпочалася Вечірня. А далі надаю слово Данилові. «Під час того, як усі почали співати, – пише він, – я стояв тут, заглядаючи крізь двері до Гробівця. Коли ж почали читати паремії тієї Великої Суботи, на першу з них вийшов єпископ із головного вівтаря, а за ним диякон, і, підійшовши до дверей, заглянув до святого Гробівця через ґратчасті двері і, не уздрівши світла при Гробі, вернувся назад. Коли почали співати шосту паремію, той самий єпископ знову пішов до тих же дверей і не бачив нічого. Тоді всі люди почали зі сльозами кликати: «Господи, помилуй!»

І коли минули дев'яту паремію і почали співати пісню «Господеві співаймо!», несподівано маленька хмара, пливучи зі сходу, стала над непокритою покрівлею церкви, і дрібний дощ покрапав на Святий Гріб і добре омочив нас та тих, що стояли над Гробом. Тоді ж засяяло у святім Гробі сяйво.

Владика із чотирма дияконами наблизився до дверей, відчинив їх і, взявши свічку в князя Балдуїна, увійшов у Гробівець та запалив свічку князя від того сяйва. Відтак виніс свічку із Гробівця та віддав її князеві в руки». Від цієї свічки, каже далі Данило, запалювали свої свічки всі люди в церкві, серед них і він, потім вони почали виходити з церкви, прикриваючи полум'я від вітру. Вдома кожен «запалив од свічки свої кадила» і вдома ж докінчив Вечірню. «Те святе горить дивовижним сяйвом», – зазначає Данило і наводить прізвища своїх супутників, які можуть засвідчити, що він говорить правду. На третій день після свята Воскресіння він забрав свою лампаду, яка все ще горіла, засвічена в такий таємничий спосіб.

Необхідно підкреслити, що ігумен Данило дбав не так про себе і спасіння своєї душі, як про велич своєї землі та її володарів. «При Господньому Гробі і всіх Святих Місцях, – зазначає він, – відправив я 50 Літургій за князів та всіх християн Русі, за усопших –

40». Патріот Данило записав у монастирі Святого Сави імена князів Русі «з їх жонами та дітьми, де моляться за них під час єктеній». Цікаво і те, що при всій своїй шанобливій побожності Данило не забував описувати вигляд храмів, а коли забирав лампаду, то ще й зміряв, «скільки Гріб має у довжину, ширину та у височину».

Твір «Життя і паломництво Данила, ігумена Руської землі» (див. публікацію в «Літописі Червоної калини» за 1991 рік, ч. 2, 3) у давні часи, говорячи сучасною мовою, був бестселером, його читали, переписували, поширювали. До наших днів він дійшов у ста рукописах – і, вочевидь, його читав інший дослідник та мандрівник Василь Григорович-Барський, який двадцять п'ять літ мандрував по Святих Місцях Сходу, – і 1 квітня 1727 року, тобто більш як через шістсот літ після ігумена Данила, також бачив цей дивовижний вогонь. Його опис у книзі «Мандри по святих місцях Сходу з 1723 по 1747 рік» (К., 2000) багато в чому збігається з описом давнього попередника.

Єрусалим на той час уже був у руках турків, але й вони не могли іґнорувати таке диво, як святий вогонь. Бригорович-Барський пише, що «у велику суботу всі лампади й свічі, які могли бути в церкві, ретельно гасять, і турки з грецькими й вірменськими ченцями обходять всі престоли й закутки церкви, вгорі і внизу, і оглядають, чи нема ще де-небудь якогось світича; особливо ж пильнують араби, щоб ніде не залишилось запаленого світильника. Так обійшовши все, дехто зі старших арабських та грецьких ченців загашують усі лампади, які є всередині Гробу, тому що Гріб Христовий міститься в самій споруді, яка має двоє воріт, зовнішні і внутрішні, і стоїть, як маленька церква з куполом...»

О пів на восьму до Гробу Господнього ще раз прийшов хтось із знатних турків «і роздивився, чи ніхто не причаївся, не сховався там, і чи не залишено непогашеного світильника; потім він вийшов, і замкнув ворота, і поставив печатку, а біля воріт виставив посилену сторожу, і ніхто туди не входив». Такі перестороги потрібні були, аби пересвідчитися в автентичності дива і щоб ніхто не звинуватив церковну й світську владу у фальсифікації.

О восьмій годині численне духовенство у священичих шатах стояло всередині великого вівтаря і чекало знаку. І ось поза Гробом спалахнув світильник – один, другий, третій... Побачивши це, патріарший намісник із священиками та мирянами зі співом «Воскресеніє твоє, Христе Спасе, ангели поют на небесі» тричі обійшов довкола каплиці Гробу Господнього, відтак повернувся до великого вівтаря, зняв турецьку печать і відчинив двері до Гробу, куди увійшов із незапаленими свічками. Вслід за ним вступив вірменський архиєпископ, який спостерігав за дійством. Тим часом намісник увійшов у внутрішні врата, за якими був мармуровий Гріб Христа, і там, каже Григорович-Барський, «не знаю, як і яким чином» запалив в'язку свічок, одну дав вірменському архиєпископу – і обидва вийшли до людей... І за хвилю вже вся церква була «повна вогненним сяйвом, і здавалося, ніби тече вогняна ріка або херувими, несучи полум'я, літають у храмі Господньому, і від того страх і невимовна радість проймали людську душу, і були радість і подив великий серед людей».

І ще небуденний факт. Коли почалася відправа, «тоді, – каже Григорович-Барський, – ще деякі не запалені світильники стали просвічувати світлом, і здавалося, наче вони горіли; один же загорівся яскравим світлом і світився протягом усієї Божественної Літургії, а потім паламар вийшов гасити світильники, то й його погасив, – я не бачив, як; він не був запалений, а сам спалахнув – це я бачив на власні очі, і цим утвердився, позбувшись свого маловірства…» ■

НЕЩАСТЯ ЧЕРЕЗ ПУСТКУ В ДУШІ

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Вечором, після цілоденної праці на городі, Марина звернулася якось несміливо до своєї матері:

– Мамо, мені потрібно завтра поїхати до Вінниці.

– Хіба це обов'язково завтра? Ти знаєш, поки є така чудова погода, необхідно закінчити з городом, – відмовляла мати, звертаючи увагу на невідкладну роботу.

– Завтра минає річниця, як ми зустрілися вперше з Віктором, і між нами буде серйозна розмова.

– Раз так, то з Богом… – відповіла мати з якоюсь недовірою.

На другий день Віктор навіть вийшов на автовокзал, щоб зустріти Марину. Вирішили прогулятися міським парком. В тіні дерев сіли на лавочку, Віктор, взявши дівчину за руку, став розказувати про свої наміри, згадуючи першу зустріч. Марина знову розказувала про вчорашню важку працю на городі, очікуючи від нареченого співчуття, знаючи, що він буде говорити про одруження. Після всіх розмов Віктор подивився в очі Марини:

– Ось що я хочу тобі сказати… Ти мені подобаєшся, як ніхто на цьому широкому світі… Може, одружимось, як ти на це?...

Не була це несподіванка для дівчини, бо не раз він про це нагадував. Та вона одразу висловила свої застереження:

– Моя мати хоче, та і я також бажаю вінчатися тільки в церкві, в нашій родині так здавна заведено, бо ми всі віруючі, а ти не признаєш цього. Як же бути?

Віктор задумався, опустивши очі до землі і, помовчавши трохи, сказав:

– Тепер настала мода вінчатися у церкві, навіть не задумуються, що воно дає? Та заради тебе я готовий на все.

– Це не мода, а духовна потреба, з Богом треба провадити спільне подружнє життя, так говорять не тільки у церкві, але саме життя так нам підказує.

– А то відколи ти стала такою побожною? Мені здається, що в Бога ніхто не вірить, тільки люди вдають, що вони в щось віруют.

– А на мою думку, людина не може бути невіруючою, але ми не будемо більше сперечатися на цю тему. В кожного є своє поняття. Мої батьки мене виховували в дусі нашої віри, а тебе батьки виховували по-іншому. Я думаю, що колись ми зійдемось поглядами на життя, на цей світ, та головне розуміти один одного, – говорила Марина Вікторові, не бажаючи його образити, щоб не нашкодити стосункам.

Вечором, приїхавши до дому, Марина мовчала, аж поки мати не стала розпитувати:

– Що з тобою, доню, як поїздка?

Марина зітхнула і все розповіла матері, як на сповіді. Мати відповіла:

– Мені він не подобається своєю безбожністю. Хоч він юрист, не п'є, не курить, але без Бога не можна будувати свого життя. Мені би дуже хотілося, щоб ви створили справжню християнську добру сім'ю. Щасливим можна бути лише з Богом. Я тобі не заперечую і твого вибору не схвалюю, а для кращого вияснення треба поговорити з нашим парохом. Адже ж він має досвід в справах подружнього життя.

Через два дні мати і дочка мали розмову з парохом. Духовний отець, наскільки це можливо, пояснив сенс подружнього життя. «Тим-то покине чоловік свого батька і свою матір, і пристане до своєї жінки…» (Еф. 5:31). Тобто батьки не мають права втручатися у подружнє життя своїх дітей. Вони можуть підказувати, пояснювати, звертати увагу, щоб утверджувати добрі стосунки, особливо, що стосується молодого подружжя.

– Але тут йдеться про Бога, – зауважила мати, – я боюся, щоб сім'я не зійшла на манівці. Він невіруючий, а жити ж треба разом…

– Я також не маю права заперечувати або схвалювати такий шлюб. Це винятково їхнє право. А нам потрібно молитися. Якщо він дозволить дітей охрестити і виховати по-християнськи, то такий шлюб буде правосильний. Але у всьому повинна передувати наша щира молитва. Є багато випадків, коли своєю добротою чоловік чи жінка впливає на свою «половину» так, що потім вони обидвоє стають добрими християнами. Навіть у такий спосіб Бог декого провадить до вічного щастя в небі. Погляньте на своїх сусідів. Я їм також давав шлюб, і щось подібне було, як у вас. А тепер Василь став одним з найактивніших наших парафіян, хоч так не завжди буває. В інших сім'ях стається і навпаки.

– То як мені поступати? – запитала дочка у пароха.

– Молися і поступай так, як серце тобі підкаже. Але перед шлюбом ви повинні пройти курс катехизації, такий у нас порядок.

Восени весілля відбулося, все-таки зі шлюбом. Марина переїхала жити до Віктора. Хоч сам він не ходив на богослужіння до храму, але дружині не забороняв. Марина по можливості виконувала всі християнські богослужбові практики, ніколи їх не опускала.

Якось у храмі до неї підійшов парох і запитав:

– Як проходить ваше життя?

– Можна сказати, що нормально. Немає в мене думки на щось жалітись. Та скажу одне: я би була дуже щасливою, коли б ми з чоловіком разом ходили до церкви. Оце і є основна проблема нашого подружнього життя. Недавно ми охрестили дитинку, то ледве його затягнула до церкви, щоб він був хоч присутнім під час хрещення.

– Марино, будьте терпеливою і свою донечку Вероніку постарайтесь виховати згідно з християнською мораллю, – говорив з на-

становами отець духовний, а вона цілком погоджувалася. Дитина вже з ранніх років повинна зрозуміти сенс свого життя. Зараз світ заповнений новими видами інформації. Малі діти йдуть скоріше слідами Єви, бо хочуть все знати, і це загрожує тим, що пізніше в людини може виникнути пустка в душі, що є великою небезпекою.

Марина, слухаючи отця, думала про те, як уладнати справи на роботі, як вдома зробити ремонт. А діти знайдуть дорогу. Є школа, є молодь, колектив, і кожна людина може знайти собі дорогу, лиш би бажання було. Яка може бути пустка в душі, коли світ так заповнений всім: що хочеш вибирай, не так, як це було колись.

З часом Вероніка підростала. Мати зранку її водила у садочок, а вечором, ідучи додому з роботи, забирала милу донечку з собою. Віктор був занятий своїми справами. Перший раз Вероніку мама взяла з собою до церкви, коли її було п'ять рочків. Був Великдень, дівчинка з цікавістю навіть помагала нести пасочку. Коли надворі біля церви святили паски, мала Вероніка тримала свічечку в руках, їй було приємно. Спів «Христос воскрес», дзвони, привітання – дитина вперше відчула піднесення на душі.

– А це чия така донечка? – запитували знайомі і подруги Марини, цілуючи Вероніку. Та й мама була горда за свою дитину, вважала себе щасливою в подружжі.

Та, на жаль, коли вже другим разом хотіла взяти донечку до церкви, тут же почула в хаті голос чоловіка:

– Не смій брати дитину до церкви. Я тобі не забороняю туди ходити, але Вероніка як твоя, так і моя дитина.

Це обурило Марину. Вона тут же скипіла:

– Хіба ти не пам'ятаєш, як ми домовлялися?

– Підросте, тоді нехай сама собі вибирає дорогу. Зрозуміла? Чи буде вона віруючою, чи ні – це справа її особиста, і не нав'язуй їй ідеології, – промовив різко.

– Яка ж тут ідеологія? Це ж віра наших батьків.

– Ще раз кажу тобі: наша дочка виросте і сама вибере собі релігію, яку захоче, а ми не будемо замість неї вирішувати, якого Бога приймати до свого серця, – рвучко заперечив Віктор.

– Бог є один, і ніхто Його не вибирає. Ми можемо Його прийняти і бути з Ним або відвернутися від Нього, і тоді… – з болем у душі пояснювала Марина чоловікові.

Наступного разу Марина прийшла до церкви без дитини. Вона була пройнята смутком, а коли священик після Служби Божої в особливий спосіб перед усіма благословив з молитвою дітей, які стояли покірно цілу Службу перед вівтарем, склавши руки на грудях, в неї потекли сльози з очей, що її дитини там не було.

Щоб не дратувати чоловіка, Марина більше не турбувала донечки. Віктор також був задоволений. Одного разу, коли Вероніка вже ходила до школи, Віктора не було вдома. Мати вирішила йти до церкви разом з дочкою:

– Сьогодні підемо до церкви. Тільки щоб батько про це не знав. Я думаю, що ти розумієш мене.

Вероніка загадково подивилась на маму і тут же відповіла:

– Мамо, як я можу обманювати свого батька?.. Між іншим, сьогодні ми збираємося у моєї подружки. У неї день народження. Ще трохи, і я буду повнолітньою, тоді будемо ходити на богослужіння, та й батько не буде проти.

Коли одного разу в школі був відкритий урок на тему стосунків учнів та батьків, Вероніка написала:

«… Моя мати дуже добра. Мені здається, що вона багато молиться, завжди ходить до церкви і заставляє мене до цього. У неї є диктаторські замашки, і це мене дуже дратує. Зате батько, хоч трохи строгий, та поважає мою свободу. Тому я більше схильна до батька і навіть, як іноді моя мати від мене щось вимагає,

то батько мене захищає. Батько байдужий не тільки до моїх недоліків, але не звертає уваги на мої успіхи. Особисто я відчуваю, що мені чогось вдома не вистачає, хоч усім я забезпечена. Можливо, це тому так, що батько живе своїм життям, а мама своїм. Хоч у нас вдома є бібліотека, а у мене свій комп'ютер, мені іноді так скучно, що я не знаходжу собі місця. У мене немає друзів, і це, мабуть, найгірше. Відчуваю, що у моїй душі є якась пустка. Мама хоче, щоб я ходила з нею до церкви, але для цього треба вірити в Бога, а в мене віри немає…»

У школі вчителі похвалили Вероніку за її щирий і відкритий лист, що був одним з найкращих, але ніхто не звернув уваги на неї. Вероніка вирішила шукати дорогу сама. Дізналася з інтернету, що в місті існує гурт молоді, об'єднаний на релігійній основі. Вирішила познайомитися ближче, почала навідувати їхню компанію, ходити на вечірки, якщо не кожного дня, то через день.

Мати відчула на душі щось недобре і почала звертати увагу:

– Вероніко, що з тобою, де ти пропадаєш?

– Мамо, я вже доросла, і прошу мені не вказувати, більше мене не запитуй.

Тоді Марина звернулась до Віктора:

– Щось з Веронікою не ладиться, пропадає вечорами, а мені грубить.

– Згадай свою молодість. Нічого дивного я не бачу. Вона має на це право.

Марина обурилась на чоловіка і навіть сказала йому:

– Чому ти такий черствий до своєї дитини, невже ж не розумієш, яку дорогу вона вибирає?

І тут же між ними почалася сварка. В цей час увійшла до хати Вероніка. Зрозумівши, що йде суперечка через її поведінку, вийшла з хати.

Марина зверталася до вчителів, до священика, до знайомих, та ніхто не зміг їй допомогти. Виявилось, що Вероніка приєдналася до гурту наркоманів, які створили якусь релігійну секту і нею прикривали свої дії.

Одного разу несподівано Марині зателефонували з лікарні, повідомили:

– Ваша дочка знаходиться у реанімації і перебуває у важкому стані.

Цього вистачило, що Марина, написавши чоловікові записку, тут же подалась до лікарні.

Як не дивно, Віктор вже був там, дивився на доню, обтирав гіркі сльози з обличчя.

– Що сталось? – запитувала мати у медсестри.

– Наркотики, а потім таблетки. Всі сили прикладаємо, щоб її врятувати. Її підібрала швидка допомога на вулиці. Тепер міліція веде слідство, бо це вже третій такий випадок у місті.

– Чи можу я привести сюди священика?

– Будь ласка! Ми не заперечуємо.

Через годину біля Вероніки був священик зі Святими Тайнами. Напівсвідома Вероніка була у важкому стані і дивилася жалісно на нього, очікуючи духовної допомоги. Та, на жаль, він тільки уділив їй святу Тайну Оливопомазання перед тим, як дав розгрішення. Поклавши праву руку на голову хворої дівчини, щиро молився за її оздоровлення. Після молитви було мовчання, що було наукою для її батьків. Тільки коли отець покидав реанімацію, Віктор з гіркотою серця промовив тихим голосом:

– Якби ми були знали, що так станеться, не допустили б цього. Ми все їй дозволяли, тільки не дали відповідного виховання. У цьому є наша вина.

– Коли людська душа стає пусткою, тоді легко у ній знаходить собі місце диявол і хитро її робить своїм невільником, – пояснював отець духовний.

За старанням лікарів і за ревними молитвами священика після довгого лікування Вероніка одужала. Віктор навернувся до Бога, визнавши свої помилки, став відвідувати разом з дружиною богослужіння. Віддавши Вероніку у реабілітаційний центр для наркозалежних осіб, вони все робили, щоб урятувати свою дочку. Тепер вся надія на Бога. Бо тільки у Бога все можливо. ■

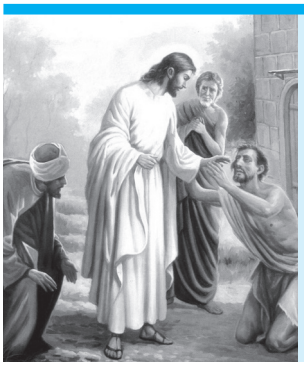

МОЛИТВА У ТЕРПІННІ

Ісусе, Божественний Спасителю, через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії жертвую Тобі моє тілесне терпіння та душевні скорботи в наміреннях святої Церкви, Апостольства молитви та … (назвати своє наміреня).
Прошу Тебе, обдаруй повнотою вічного життя дітей, яким не дали змоги народитися. Огорни опікою родини, щоб силою Твоєї ласки успішно могли поборювати спокуси злого духа, з любов'ю приймаючи кожне життя та оберігаючи його від моменту зачаття аж до смерті. Вчини, щоб хрест, який несу, став для мене джерелом відваги, визволення та сили, щоб терпіння не позбавило мене надії, щоб не згасла моя віра, а любов щоб не маліла. А коли настане кінець мого життя, прийди по мене і запровадь мене до свого Царства. Амінь.

АПОСТОЛЬСТВО ХВОРИХ: ВЕЛИЧАЄМО ТЕБЕ, ПРЕСВЯТА ДІВО!

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

Дорогі хворі, найпрекрасніший місяць під час року, травень, нас поєднує з Матір'ю Господа нашого Ісуса Христа Марією. У Велику П'ятницю на горі Голготі Вона стала Матір'ю для всіх людей, за спасіння яких Її Син віддав своє життя.

Через Ісуса Христа ми стали дітьми Божими. За наше відкуплення Син Божий заплатив високу ціну своєї Крові. Через свою смерть і Воскресіння Ісус Христос для нас відкриває Небо. «Ось Матір Твоя!» – звертається до кожного з нас Спаситель через свого учня Івана, будучи розп'ятим на хресті, віддає нам свою Матір. Ми, як діти Божі, маємо повне право звертатися до Матері Божої з цілковитою довірою – доручивши Їй свої турботи, терпіння і радості. За Її заступництвом ми можемо випрошувати потрібні ласки для нашої Церкви, для нашої Батьківщини, нашим родинам і нам самим.

Марія, як Мати Божого Сина, супроводжувала Його на всій хресній дорозі. З болем у серці сприймала терпіння свого Сина на хресті і Його смерть, а потім з радістю приймала найбільшу таємницю перемоги Ісуса Христа – Воскресіння. Марія присутня у всіх подіях церковного життя після Воскресіння. Вона є разом з учнями під час Вознесіння нашого Господа Ісуса Христа. Марія молиться дев'ять днів разом з апостолами в очікуванні Святого Духа. Дух Святий сходить на апостолів у Її присутності. З тілом і душею силою Божою Марія була взята до Неба. І це дає нам надію, що Небо для нас є реальною дійсністю, до нього ми повинні прагнути, щоб його осягнути після закінчення нашого земного життя.

Шановні хворі брати і сестри, зносячи свої терпіння і страждання, ми можемо зневіритися в сенсі нашого життя. Але пам'ятаймо, що ми тут є подорожніми і знаходимось немовби на вокзалі, очікуючи на потяг до вічного життя.

Прийде та година, коли об'являть нам, що прибув наш потяг. Марія своїм життям показує добрий приклад, коли Вона, будучи завжди з Христом, не тільки освятила своє життя, але стала Співспасителькою нашою, а ввійшовши до Неба, не погорджує нами, завжди заступається за нас перед Богом навіть тоді, коли ми Його ображаємо своїми гріхами, щоб нас направити на добру дорогу, якою є Її Син Ісус Христос.

Марія нас потішає і виводить з безнадії на Світло, яким також є Її Син Ісус Христос. Адже ж Вона, як Посередниця, завжди прибігає, щоб нам допомогти в кожну хвилину, наскільки цього ми потребуємо.

Особливо в цей місяць травень віддаваймося повністю своїй Владичиці, щоб Вона примирила нас зі Своїм Сином, щоб Вона прийняла нас такими, якими ми є тепер, а заодно поручилася за нас перед Ним, що ми гідні називатися Божими дітьми. О Божа Мати і наша Мати, молись за нас грішних, недужих, терплячих, немічних і за всіх тих, які потребують Твоєї щоденної материнської допомоги. ■

МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ ПОСВЯТІМ БОЖІЙ МАТЕРІ І НАШИМ МАТЕРЯМ

Місяць травень є порою відтворення Божої краси у Його творінні, як співаємо у воскресній пісні: «Земленька зі сну збудилась, в трави, квіти замаїлась, звір і птичка веселиться, миром Божим світ краситься». Саме у цей час бачимо неперевершене Боже мистецтво творіння. «Гляньте на лілеї, як ростуть: не працюють і не прядуть, а кажу вам Соломон у своїй славі не вдягався так, як одна з них» (Лк. 12:27).

Ясне сонечко вже зранку зливає своє проміння на наш благословенний край, на нашу земленьку, що зазеленілась травами, в яких виблискує сріблиста роса. «Весна іде, красу несе, а цій красі радіє все», – співають у пісні. Навіть холодний весняний дощик дає нам неабияку радість. Ось зійде скоро насіяне зерно, зійдуть наші саджанці, ще більше зазеленіє трава і квіти покажуть нам свої пелюстки. Перша весняна гроза, грім, блискавиця – все це сприймаємо як дар Божої благодаті.

Як не згадати красу травневих вечорів, коли розцвіли сади і все, що живе, готовиться до нічного відпочинку: втомлені від праці бджілки біля свого вулика кружляють, метелик, склавши свої крильцята, на квітці відпочиває, пташки примостились у своїх гніздечках, тільки соловейко співає на всі голоси, прославляючи таким способом Творця всього живого і неживого. Більшість живих сотворінь завчасно шукають свого відпочинку, коли наступає темінь травневої ночі. «Наводиш темряву, і ніч надходить» (Пс. 10:20).

Дивлячись на цю всю красу природи, ми відчуваємо Господа Бога, Творця нашого і всієї Вселенної. І все це Він нам дарує, щоб ми втішалися Його благословенною красою. Серед всієї цієї краси найбільшим і найдорожчим є наш Всемогутній Бог у Тройці Святій Єдиній. Ісус Христос, як Друга Божа Особа, зійшов на нашу землю, був разом з нами, людьми, дихав нашим повітрям і пив нашу воду, кормився плодами, які виростила

наша земля. Син Божий уподібнився повністю до нас, ставши людиною. Він часто був голодний, спраглий, недосипав, відчував холод і втому. Ісус Христос, взявши гріхи світу, помер страшною смертю на хресті за наші гріхи, відкупивши нас з неволі гріха, а нам залишив найдорожчу свою Матір.

Кожна мати, якщо веде побожне життя, може стати відтворенням нашої Небесної Неньки. Через народження дитини у матері криється незбагненне таїнство жертви. Вона терпить при народженні дитини і любов'ю обгортає своє спадкоємство впродовж цілого життя.

Хоча хворі також є матерями, але й вони часто згадують своїх матерів. Не можна оминути під час сповіді, щоб вони не жалілись, що належно не шанували своїх батьків. Мати завжди залишається матір'ю. Бути матір'ю – це не професія, а покликання – приготовляти нових посланців до неба. Дітей потрібно не тільки народити, але ще виховувати, підготувати до гідного християнського життя. Красота місяця травня для дітей, молоді і матерів ще у цьому, що цей місяць є часом екзаменів, закінчення навчального року. Цей місяць багатий тим, бо засіваємо не тільки поля, але й душі молодих людей. Як кажуть, що посіємо, те і пожнемо. Всі ці труднощі дітей не оминають добрих їхніх матерів. ■

ЩИРА РОЗПОВІДЬ БАБУСІ

Це було у післявоєнний час, – розказує старенька бабуся, – коли совітська влада відбирала часто у людей майно для розбудови колгоспів. Залишали по одній корові, по одній свині на сім'ю, декілька курочок, котика, песика, бо ніхто не мав права бути на селі багатим. Можна було ще тримати однорічне телятко

і поросятко. Але із цього треба було здавати державі відповідно молоко, м'ясо і навіть шкіру зі свині. Все було розписано на зобов'язанні на цілий рік.

Наша корова отелилася перед Великодніми святами, то ми вже мали своє молоко, масло і сир. Ми дякували Богові, що діти мали своє молоко.

Як тільки появилася трава, я виганяла корову на пасовище. Та раптом пропало в корови молоко, а з часом наша Лисоня, так ми звали свою корову, стала марніти. Ми всі вдома перелякались, як ми будемо без корови, якщо якесь лихо, і вона відійде. Мати мені сказала, щоб корову пасла окремо і не гнала її до гурту. Вижену її на траву, а вона ледве ходить, трохи скубне зеленої травки, вляже і дивиться на мене благими своїми очима. А мені такий жаль, що мало не заплачу, бо відчуваю, що її щось болить, але вона не може сказати. То я її обніму за шию і прошу:

– Ставай, ставай, Лисоню, ще хоч трохи пасися, скоро до дому підемо.

Мені здавалося, що вона розуміє кожне моє слово. Піднялася корова на ноги і паслася вже до самого вечора. А тут чую, пастухи женуть з пасовиська свої корови: співають, жартують, раді, що їхні корови йдуть повні. А я позаду виводжу свою Лисоню на дорогу, додому проваджу її. Біля церкви з дзвіниці роздаються дзвони, кличуть на Маївку, так ми називали тоді Молебень до Матері Божої.

Кожного дня ми відправляли Маївку, яку провадив наш дяк. Священика не було. Його вивезли відразу після війни і так не повернувся з Сибіру. В неділю, раз на місяць, із сусіднього села приїжджав священик на Службу Божу. Щовечора ми сходилися і з дяком самі молилися.

Як тільки я пригнала корову додому, зібралася, помила ноги, бо до церкви ми тоді ходили босими, і побігла на Маївку. Кожного дня я ходила до церкви, бо мама не завжди мала час, вдома нас було п'ятеро дітей.

Коли вже зійшлися люди до церкви, тоді наш дяк Григорій співав молитви «Царю Небесний, Утішителю…», а ми за ним підтягували. А коли співали: «О Маріє Мати Божа, молися за нас», то ціла церква від малого до старого співали. Здавалося, що дійсно Пресвята Діва Марія разом з нами молиться. Біля гробу Божого, який у нас стояв аж до свята Вознесіння, виставляли на травень фігуру Матері Божої. Тепер вже цього чомусь не роблять. А ми кожного дня приносили з поля до Матері Божої свіжі квіточки, а зів'ялі забирали. Закінчували Маївку молитвами до Пречистої Діви Марії, як звичайно, «Богородице Діво…». Молилися за Україну, але щоб не донесли на нас, то дяк Григорій говорив, що молимося за наш народ. Молилися за священиків, які були на Сибірі і за людей, яких також повивозили туди, за хворих, за померлих. А мені завжди на думці наша Лисоня. Можливо, отче, я гріх маю, але як тільки ми молилися, то вкінці просила Матері Божої за здоров'я для неї.

У нас вдома була суперечка. Тато хотіли корову здати на бойню, а мама і я навпаки не хотіли цього. Мама говорила:

– Корова ледве ходить, одна шкіра і кості, що нам заплатять? А може, видужає, тож почекаємо.

Кожного дня мене запитували вдома, як паслася корова, а я відповідала, що з кожним днем краще. Вечором йду на Маївку і прошу здоров'я нашій годувальниці, надіючись, що Мати Божа нас не опустить. Минає тиждень, другий, третій – наша Лисоня стала поправлятися, появилося в неї молоко, за що ми дякували Богові. А на кінець місяця вона вже паслася разом зі всіма коровами нашого села. Не один рік вона кормила нашу сім'ю, а я дякувала Матері Божій, до якої щодня молилася у травні на Маївці.

Про це я нікому не розказувала, щоб не виявити сумнівів у когось, що я молилася в намірі за здоров'я тварини. Тільки мамі про це говорила і вам тепер розказую, духовний отче.

Тепер у нашому селі є священик. Кожного дня він відправляє Маївку після Служби Божої, але людей набагато менше, як це було тоді. Це правда, що зараз менше дітей у селі і молодь пороз'їжджалась. Богу дякувати і за це, а я завжди щиро розказую про нашу Лисоню не тільки внукам, але й іншим людям – про ці важкі пережиті роки, хоч і зараз не легко живеться. Всім кажу: моліться до Матері Божої, а особливо в місяці травні. Навіть коли я хворію, як тільки це можливо, відмовляю Молебень до Матінки Божої, бо до кого нам вдаватись, як не до своєї Заступниці і Потішительки? ■

ДОБРА НАУКА ПРИ ЗУСТРІЧІ ЗІ ЖЕБРАКОМ

Святий Франциск з Асижу якось подорожував з одним чоловіком. Під час подорожі цей чоловік весь час нарікав на своє життя, що трудно йому любити Бога.

Дорогою вони зустріли каліку-жебрака, який ще й був сліпим. Франциск підійшов до жебрака і став з ним розмовляти, питаючи:

– Скажи мені, друже, чи любив би ти мене, коли би я тобі повернув зір і направив твою ногу, щоб ти міг нормально ходити.

– Добродію, – на весь голос говорив жебрак, та не тільки тебе любив, а навіть став би твоїм слугою протягом всього твого життя.

Тоді Франциск звернувся до свого приятеля, кажучи:

– Бачиш, як трудно любити Бога. Цей сліпий жебрак любив би мене все життя, коли би я йому привернув здоров'я. То чому ти не любиш Бога, Який дарував тобі життя і дав тобі здоров'я? Чому нарікаєш на Бога, коли в тебе здорові ноги, руки і бачиш всю красу у Його твореннях? ■

Висловлювання св. Івана-Павла II

Бо чим же є для нас Материнське посередництво Марії, якщо не даром Отця для людства? Тому Другий Ватиканський Собор на кінець стверджує: « Церква ніколи не вагається явно визнавати таку підпорядковану роль Марії, постійно Їй довіряє, щоб заповнити Нею серця вірних».

Марія виконує свою материнську справу в постійній залежності, як посередниця Христа, і від Нього отримує все, що Її серце прагне, щоб передати свої бажання людям.

Св. Іван Павло II

***

Весна, весна, як спомин давній.
Дарує сонце світлі дні.
Вечірній дзвін лунає в травні.
Цвітуть сади, луги, гаї.

Коли вже сонечко заходить,
До церкви йдуть з усіх сторін.
Небесна Ненька з Неба сходить.
Людей молитись кличе дзвін.

Лампадки, свічки воскові,
Зливають світло на цей час.
Співають люди: «О Маріє,
Молися, Матінко, за нас!»

Дитя молилося і мама,
Щоб мир був Божий на землі.
Молився батько за синами,
Щоб повернулись до рідні.

Моліться, браття, сестри, нині,
У цей важкий для всіх нас час,
Щоб мир настав на Україні.
О Мати Божа, спаси нас!

ПОДЯКА ЛИНЕ ДО НЕБЕС

Хочу щиро подякувати Господу, св. Юді-Тадею і Пресвятій Богородиці за вислухані молитви.В мене був важкий період, коли я хворіла, а лікування не допомагало видужати. Але після дев'ятниці до св. Юди-Тадея Бог скерував мене до лікаря, який допоміг мені позбутись сильного болю. Я щиро вдячна за вислухані молитви і за те , що постійно відчуваю Господню підтримку.

Ірина

Безмежно дякую Господу Богу і апостолові Юді-Тадею за його посередництво та молитву. Отче Тадею, я вже двічі отримав ласку твого могутнього заступництва. Славлю і величаю люблячого, милосердного і всемогутнього Бога від твого імені.

Господи, я вдячний Тобі за ту ласку, яку отримав і отримую щодня від Тебе. І навіть без усього того, чим Ти мене обдаровуєш, Господи, Ти знаєш ті єдині слова: Я люблю Тебе, Господи, і хочу любити правдивою любов'ю вічно.

Дякую редакції часопису «Місіонар» за можливість написати подяку.

З повагою,
Андрій

Слава Ісусу Христу!

Я, раба Божа Стефанія, складаю щиру подяку Господу Богу, Матінці Божій, св. ап. Юді Тадею, св. Шарбелю, св. Антонію, св. Стефану, св. Марті, св. Отцю Піо, св. Філомені, св. Миколаю Чудотворцю, блаж. Миколаю Чарнецькому, св. Анні, св. Пантелеймону за своє оздоровлення. Особливу подяку складаю Юді Тадею, який завжди мене вислуховує і допомагає, так само і св. Шарбель.

Стефанія,
с. Отиневичі,
Жидачівський р-н, Львівська обл.

Висловлюю щиру подяку Господу Богу, Ісусу Христу, Гошівській Матері Божій, Зарваницькій Матері Божій, Богородиці, що розв'язує вузли, Помпейській Матері Божій, св. Йосифу, блаженному Миколаю Чарнецькому, св. апостолу Юді-Тадею, св. Марті, св. Антонію Падевському за отримані ласки для мене і моєї сім'ї.

Галина,
м. Болехів,
Івано-Франківська обл.

Слава Ісусу Христу!

Не вистачає слів, щоб висловити щиру вдячність за вислухані молитви Господу Богу нашому Ісусу Христу, Пречистій Діві Марії, Святому Апостолу Юді-Тадею, чудесному Покровителю в тяжких обставинах та могутньому Заступникові перед Богом, Святому Антонію Падевському, моєму Святому Розрадникові та Утішителю, Святій Філомені, Ангелу-Хоронителю та всім святим, до яких щиро молилася та продовжую молитись! Безмежно вдячна Богові за посланих нам святих! Перепрошую теж, що довший час відкладала написання подяки, про яку обіцяла...

З вдячністю та повагою,
Юлія, м. Золочів,
Львівська обл.

УВАГА! ПРИЗИ!
Надсилайте свої правильні відповіді на адресу нашої редакції до 20.05.2015 та отримайте ПРИЗ!

КРОСВОРД

Підготувала Леся ШТИКАЛО

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 1. Кожна згадка про Тебе для душ наших лік. І ми вірим, що в небі Божий … є повік. 4. Український композитор, автор музики до пісні «Ніби вчора, рідна мамо» – Ігор …. 7. Рідна мати моя, ти ночей недоспала, ти водила мене у поля край села, і в дорогу далеку ти мене на зорі проводжала, і рушник вишиваний на … дала. 8. Знову цвітуть каштани, хвиля дніпровська б'є. Молодість мила, – ти щастя моє (із пісні «Київський …» слова Андрія Малишка, музика Платона Майбороди). 12. Народна артистка України та Молдови … Ротару, виконавиця пісні «Одна калина». 13. Наш Марійський цей кружочок для Марії лиш цвіте і … з живих цвіточок любові в дарі несе. 14. Наталя … – автор слів, музики та виконавиця пісні «Мамина сорочка». 17. В тихій світлиці урочій серцем читало дитя добрі Шевченкові очі і золоте … («Світлиця» слова Б. Стельмаха, музика І. Білозора). 18. Стрічаємо Сина – врочиста …, зачерпнемо в нього води, ми прагнемо БОГА, бо з ним перемога, веди нас Маріє, веди (о. Василь Мендрунь, ЧСВВ). 21. Як тільки травень перший крок дає, той день, потрібний людям настає. Щоб … вклонився матері своїй, і в Божій славі шану склав би їй (Теодор Кукуруза «Мамине свято»). 23. За Україну, за її волю, за честь, за славу, за … ! 24. Як рання зоря тьму проганяє, Цариця Миру всім ласки зсилає. Хто прийде з довір'ям о … благати, того все прийме Свята Божа Мати. 27. Наш … серця в пісні звучить, для всіх українців над світом летить. Молодь України, молодь України, живи на Божу славу і віру зберігай. 28. Серце, … будь спокійне, збудься журб і всіх тривог, все на світі йде, минає, буде так як хоче БОГ. 29. Місяць у році, коли відправляються у церквах маївки. 30. «Молитися – це відпочивати у тихій, мирній, лагідній присутності Бога» – автор слів … Ванье.

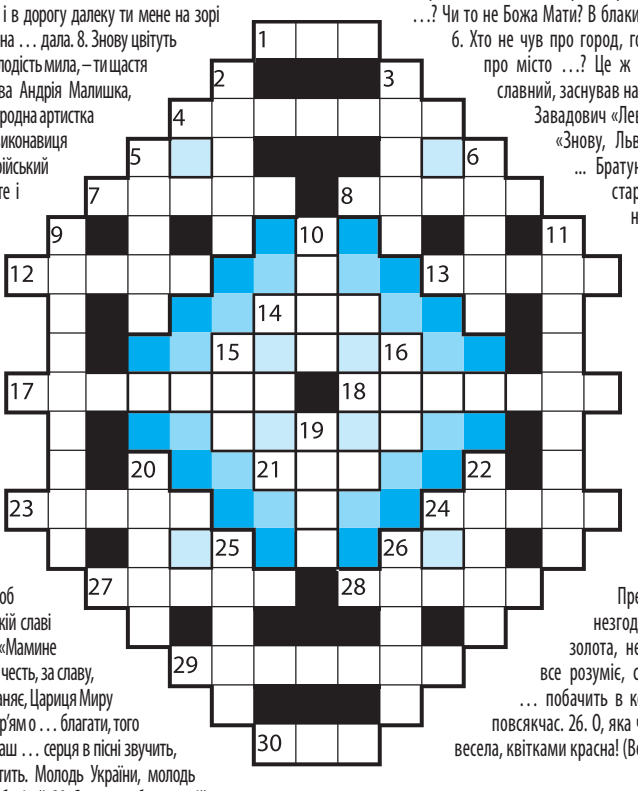

ВЕРТИКАЛЬНО: 2. Найкраще … на землі для мене – ти, мій Львове, ти – мій Париж, маленький Рим, о рідний мій, чудовий! (Анна Канич). 3. Український композитор, автор пісні «Два кольори». 5. Чи то не …? Чи то не Божа Мати? В блакитних ризах, повна благодати. 6. Хто не чув про город, город стародавній, хто не чув про місто …? Це ж його Данило, князь і лицар славний, заснував на славу й мурами обвів (Роман Завадович «Лев на сторожі»). 9. Автор вірша «Знову, Львове, ти мені відкрився» – … Братунь. 10. Раз зайшов я в … старенький, і ікону там побачив на іконі Божа Мати на руках з малим дитятком. 11. Назва однієї із частин книги «МАРІЯ Земний шлях, труди і подвиги». 15. Естонський оперний і естрадний співак. 16. Частина акту, дії драматичного твору, в якій склад виконавців незмінним. 19. Столиця європейської держави. 20. Архикатедральний … святого Юра у Львові належить до світової спадщини ЮНЕСКО. 22. Пречиста Діво Пресвята. Ти всі незгоди відвертаєш. Твоя корона золота, неначе … сяє. 25. Мати, яка все розуміє, серцем кохає кожного з нас, … побачить в кожному вміє, Вона є з нами повсякчас. 26. О, яка чудова веснонька-…: зелена, весела, квітками красна! (Володимира Круковська).

Відповіді на кросворд «ВЕЛИКОДНІЙ», опублікований у числі за квітень 2015 р.:

ГОРИЗОНТАЛЬНО: 5.Кондак. 6.Година. 9.Соломон. 11.Четвер. 12.Ровоам. 16.Пастернак. 18.Йосиф. 19.Сирах. 20.Пекар. 21.Ранок. 24.Ласка. 25.Митар. 26.Кишакевич. 30.Новина. 33.Тріодь. 34.Дарунок. 35.Біблія. 36.Неємія.
ВЕРТИКАЛЬНО: 1.Мойсей. 2.Народ. 3.Голос. 4.Аналой. 7.Форте. 8.Кедрон. 10.Ханаан. 13.Самарянин. 14.Назарянин. 15.Лисенко. 17.Никодим. 22.Малхом. 23.Канада. 27.Качур. 28.Андрій. 29.Орація. 31.Пасія. 32.Солея.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

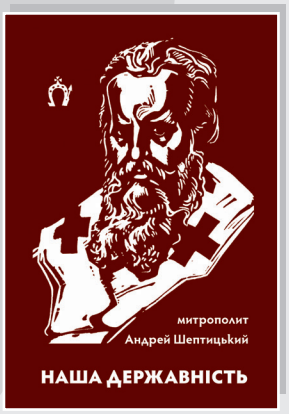

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ
НАША ДЕРЖАВНІСТЬ

Книга містить три пастирські послання Слуги Божого Кир Андрей Шептицького (1865–1944) які описують суспільну модель держави закорінену у вірі Христовій. Кир Андрей засудив Голодомор і тоталітарний режим комуністів і нацистів й у час ІІ світової війни оберігав вірних Церкви від войовничої агітації і виховував у вірних почуття толеранції і пошани до людської гідності. Вступним словом є Послання Блаженішого Святослава з нагоди ювілею 150-ліття від дня народження Кир Андрея. Книга адресована для читачів усіх християнських конфесій.

ISBN 978-966-658-327-0, 80 с., 120 х 200 мм., м'яка обкл.

о. Йосиф Будай, ЧСВВ

БАГАТІТИ В БОГА

У даній книзі автор на основі прикладів зі Старого і Нового Завіту, а також прикладів нашого часу показує наскільки важливо допомагати бідним людям, тим самим забезпечуючи собі нагороду від Бога, як тут на землі, так і у Божому Царстві.

І що найважливіше – виявляти доброту свого серця до потребуючих.

ISBN 978-966-658-329-4, 168 с., 130 х 200 мм., м'яка обкл.

о. Йосиф Будай, ЧСВВ

ЩОБ СВІТИТИ, ПОТРІБНО ГОРІТИ

«Тож пресвітерів з-поміж вас заклинаю, я – сам теж пресвітер і свідок мук Христових і співучасник слави, що має об'явитись: пасіте довірене вам Боже стадо, доглядаючи за ним не примусово, а добровільно, по-Божому і не для лихого зиску, а доброхіть, і не як пануючі над вибраними, але бувши зразком для стада. І як з'явиться архипастир, отримаєте нев'янучий вінець слави» (1 Петро 5, 1–4).

ISBN 978-966-658-330-0, 208 с., 130 х 200 мм., м'яка обкл.

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ

звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,

тел.: 0952602157, 0968267791, (032) 255-46-45
http: www.missioner.com.ua
redakzia@missioner.com.ua

ВІТРАЖІ
на склі

Вікно – очі будівлі.
Зробіть Ваш погляд на світ яскравішим!

ВИГОТОВЛЕННЯ та УСТАНОВЛЕННЯ
вітражів будь-яких розмірів у храмах, каплицях, будинках.

Виконуємо всі види робіт:
проектування, виготовлення, встановлення вітражів у герметичні склопакети та конструкції ПВХ, алюмінію.

РЕСТАВРАЦІЯ
старих віконних конструкцій

Звертайтесь за тел.: 067-307-13-39
093-006-1-007

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
НАШ КАТОЛИЦЬКИЙ ЧАСОПИС
“МІСІОНАР”!
Передплатний індекс – 23959
У нашому часописі Ви можете розмістити свою рекламу. Звертайтеся!
НАШІ КОНТАКТИ: тел. (032) 255-38-15, e-mail: misionar@ukr.net